

การศึกษาระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ในความคิดเห็นของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิต

Study on the level of success of the Identity development of
graduates of Rajabhat Phetchabun University in the opinion of
the employer or users.

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชัยณรงค์ ชันพนิก

นายขวัญชัย แก่นไทย

สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ประจำปีงบประมาณ 2557

การศึกษาระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ในความคิดเห็นของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิต

Study on the level of success of the Identity development of
graduates of Rajabhat Phetchabun University in the opinion of
the employer or users.

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชัยณรงค์ ชันฉนิก

นายขวัญชัย แก่นไทย

สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ทุนอุดหนุนโดยมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ประเภททั่วไป ประจำปีงบประมาณ 2557

ชื่อเรื่อง	การศึกษาระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ในความคิดเห็นของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิต
ผู้วิจัย	1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยณรงค์ ชันผนีก 2. นายขวัญชัย แก่นไทย
หน่วยงาน	สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ 2557

บทคัดย่อ

การวิจัย เรื่อง การศึกษาระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ในความคิดเห็นของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิตนี้ มีจุดประสงค์ 1) เพื่อสำรวจข้อมูลระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ในความคิดเห็นของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิต 2) เพื่อสำรวจข้อมูลระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ในความคิดเห็นของกรรมการบริหารหลักสูตรสาขาวิชาที่ผลิตบัณฑิตและนักศึกษา และ 3) เพื่อเปรียบเทียบระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ในความคิดเห็นของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิตกับความคิดเห็นของกรรมการบริหารหลักสูตรสาขาวิชาที่ผลิตบัณฑิตและนักศึกษา

ผลจากการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิตซึ่งสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ในปีการศึกษา 2555 สุ่มจากกลุ่มตัวอย่างของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 358 คน ซึ่งส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 74.30 และทำงานในหน่วยงานราชการมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.15 และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.43 มีตำแหน่งส่วนใหญ่เป็นหัวหน้างาน คิดเป็นร้อยละ 26.82 ผลการสำรวจความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างพบว่ามีความพึงพอใจต่อการพัฒนาอัตลักษณ์บัณฑิตของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์โดยภาพรวมเป็นร้อยละ 86.42 สอดคล้องไปในแนวเดียวกับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างของกรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษา จำนวน 1,736 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่ส่งแบบสำรวจกลับมาเป็นนักศึกษา จำนวน 1,484 คน คิดเป็นร้อยละ 85.48 รองลงมาเป็นกรรมการบริหารหลักสูตร จำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 11.81 ซึ่งพบว่ามีความพึงพอใจต่อการพัฒนาอัตลักษณ์บัณฑิตของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์โดยภาพรวมเป็นร้อยละ 85.04 และแต่ละประเด็นการประเมินทั้ง 5 ด้าน คือ 1) คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ 2) ความรู้ความสามารถพื้นฐาน 3) ทักษะทางปัญญา 4) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ และด้าน 5) ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิตกับกรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษา มีความพึงพอใจในระดับมากคิดเป็นร้อยละที่สูงกว่าร้อยละ 80.00 ทั้ง 5 ด้านเหมือนกัน

คำสำคัญ : อัตลักษณ์ของบัณฑิต

Title	Study on the level of success of the identity development of graduates of Rajabhat Phetchabun University in the opinion of the employer or of users.
Researchers	1. Assistant Professor Dr.Chainarong Khunpanuk 2. Mr.Khunchai Kainthai
Organization	Academic Promotion Centre, Phetchabun Rajabhat University, 2014

Abstract

Study on the level of success of the identity development of graduates of Rajabhat Phetchabun University in the opinion of the employer or the users. The study objectives are: 1) to explore the level of success of the identity development of graduates of Rajabhat Phetchabun University in the opinion of the employer or the users, 2) to explore the level of success of the identity development of graduates of Rajabhat Phetchabun University in the opinion of the course Management Committee and students, and 3) to compared the level of success of the identity development of graduates of Rajabhat Phetchabun University in the opinion of the employer or the users and the course Management Committee and students.

The study focused the employer or the user graduates who achieved a Bachelor's degree from Phetchabun Rajabhat University, in the academic year 2012 for the examples group of 358 people. The examples group showed the level of education of them that accounted for 74.30 percent have the highest academic level graduated with a Bachelor's degree and most of them does it work in government agencies accounted for 37.15 percent. The examples group showed the level of ages that most of them have the ages less than 30 years old accounted for 37.43 percent and most of them are the majority of positions as supervisor accounted for 26.82 percent.

The examples group satisfied with the level of the identity development of graduates of Rajabhat Phetchabun University overall accounted for 86.42 percent. In accordance with the opinion of the sample group of the curriculum management committee and student total of 1,736 people. Most of them are students total of 1,484 people who sent the survey back accounted for 85.48 percent. Second is the curriculum management committee total of 205 people accounted for 11.81 percent. The curriculum management committee and students satisfied with the level of the identity development of graduates of Rajabhat Phetchabun University overall accounted for 85.04 percent.

The 5 evaluation issues of identity development of graduates of Rajabhat Phetchabun University are: 1) virtue ethics and professional ethics, 2) knowledge of basic capabilities, 3) intellectual skills, 4) human relations skills and responsibilities, and 5) numerical analysis skills, communication and information technology. The employer or the users, and the curriculum management committee and students satisfied in each most levels higher than 80 percent in same.

Key words: the identity development of graduates of Rajabhat Phetchabun University

(ก)

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเล่มนี้สำเร็จด้วยดี ด้วยความร่วมมือและความช่วยเหลือจากสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ที่ให้การอุดหนุนทุนศึกษาวิจัย และสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ที่อำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ ทั้งวัสดุ อุปกรณ์ในการจัดพิมพ์เนื้อหา ตลอดจนการให้ความช่วยเหลือในการสืบค้นข้อมูลและข้อเท็จจริงต่าง ๆ

ขอขอบคุณ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ที่ติดตามความก้าวหน้าเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง และท้ายสุดขอขอบ คุณมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ที่ให้การอุดหนุนทุนวิจัยจนทำให้ผลงานวิจัยเสร็จสมบูรณ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชัยณรงค์ ชันผณีกร ผู้วิจัย 1

และนายขวัญชัย แก่นไทย ผู้วิจัย 2

20 กันยายน 2557

บทสรุปผู้บริหาร

สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน โดยผู้อำนวยการสำนักฯ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยณรงค์ ชันผนิก และพนักงานมหาวิทยาลัย ตำแหน่ง นักวิชาการคอมพิวเตอร์ นายขวัญชัย แก่นไทย ได้ดำเนินการ วิจัยสถาบัน ด้วยทุนอุดหนุนการวิจัยประเภทวิจัยสถาบันจาสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ชื่อเรื่อง การศึกษาระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ในความคิดเห็นของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิต โดยมีจุดประสงค์ดังนี้

- 1) เพื่อสำรวจข้อมูลระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ในความคิดเห็นของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิต
- 2) เพื่อสำรวจข้อมูลระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ในความคิดเห็นของกรรมการบริหารหลักสูตรสาขาวิชาที่ผลิตบัณฑิตและนักศึกษา และ
- 3) เพื่อเปรียบเทียบระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ในความคิดเห็นของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิตกับความคิดเห็นของกรรมการบริหารหลักสูตรสาขาวิชาที่ผลิตบัณฑิตและนักศึกษา

ผลจากการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิตซึ่งสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ในปีการศึกษา 2555 สำรวจจากกลุ่มตัวอย่างของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 358 คน ซึ่งส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 74.30 และทำงานในหน่วยงานราชการมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.15 และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.43 มีตำแหน่งส่วนใหญ่เป็นหัวหน้างาน คิดเป็นร้อยละ 26.82 ผลการสำรวจความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างพบว่ามีความพึงพอใจต่อระดับการพัฒนาอัตลักษณ์บัณฑิตของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์โดยภาพรวมเป็นร้อยละ 86.42 สอดคล้องไปในแนวเดียวกับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างของกรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษา จำนวน 1,736 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่ส่งแบบสำรวจกลับมาเป็นนักศึกษา จำนวน 1,484 คน คิดเป็นร้อยละ 85.48 รองลงมาเป็นกรรมการบริหารหลักสูตร จำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 11.81 ซึ่งพบว่ามีความพึงพอใจต่อการพัฒนาอัตลักษณ์บัณฑิตของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์โดยภาพรวมเป็นร้อยละ 85.04

เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็นการประเมินทั้ง 5 ด้าน จากความคิดเห็นของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิต กับกรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษา เป็นดังนี้

ลำดับที่	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้าน	ร้อยละความคิดเห็นของ	
		ผู้ประกอบการหรือ ผู้ใช้งาน	กรรมการบริหาร หลักสูตรและนักศึกษา
1	คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ ในวิชาชีพ	88.71	85.6
2	ความรู้ความสามารถพื้นฐาน	84.18	84.4
3	ทักษะทางปัญญา	85.48	85.2
4	ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ	87.62	86.0
5	ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การ สื่อสาร และเทคโนโลยี สารสนเทศ	82.99	84.0
ร้อยละเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์		86.42	85.04

สรุปได้ว่าผู้ประกอบการหรือผู้ใช้งาน กับกรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษา มีความพึงพอใจในระดับมากคิดเป็นร้อยละที่สูงกว่าร้อยละ 80.00 ทั้ง 5 ด้านเหมือนกัน

และเมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็นการประเมินทั้ง 2 ด้านของอัตลักษณ์ “มีความรู้ สู้งาน” จากความคิดเห็นของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้งาน กับกรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษา เป็นดังนี้

ลำดับที่	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้าน	ร้อยละความคิดเห็นของ	
		ผู้ประกอบการหรือ ผู้ใช้งาน	กรรมการบริหาร หลักสูตรและนักศึกษา
1	บัณฑิตมีความรู้ (มีความรู้ ความสามารถ ทักษะทางปัญญา และ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและ การสื่อสารตามคุณภาพบัณฑิตที่ มหาวิทยาลัยกำหนด)	87.49	87.80
2	บัณฑิตสู้งาน (มีคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ตามข้อกำหนดด้านคุณธรรม จริยธรรมและความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคล มีความรับผิดชอบและจิต อาสา)	89.55	88.20
ร้อยละเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์		88.52	88.00

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	(ก)
บทคัดย่อ	(ข)
บทสรุปผู้บริหาร	(ง)
สารบัญ	(ฉ)
สารบัญตารางประกอบ	(ซ)
สารบัญภาพประกอบ	(ณ)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญและปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์	2
1.3 ขอบจำกัดของการวิจัย	2
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.5 คำนิยามศัพท์	4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 แนวคิดอัตลักษณ์	6
2.2 แนวคิดอัตลักษณ์องค์กร	9
2.3 แนวคิดทฤษฎีการรับรู้	13
2.4 แนวคิดการหาอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย	14
2.5 กรอบแนวคิดการดำเนินงาน	19
บทที่ 3 วิธีดำเนินการ	20
3.1 ขั้นตอนและวิธีการศึกษา	20
3.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิจัย	21
3.3 อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	22
3.4 ขนาดกลุ่มตัวอย่าง	29
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย	30
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	31
4.1 ผลการสำรวจข้อมูลระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ในความคิดเห็นของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิต	31
4.2 ระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ในความคิดเห็นของกรรมการบริหารหลักสูตรสาขาวิชาที่ผลิตบัณฑิตและนักศึกษา	39

(ช)

4.3	การเปรียบเทียบระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ในความคิดเห็นของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิตกับความคิดเห็นของกรรมการบริหารหลักสูตรสาขาวิชาที่ผลิตบัณฑิตและนักศึกษา	43
บทที่ 5	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	46
5.1	สรุปและอภิปรายผลการวิจัย	46
5.2	ข้อเสนอแนะ	49
บรรณานุกรม		50
ภาคผนวก		51

สารบัญตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
4.1 จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาและจำนวนผู้ตอบแบบสำรวจระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ จำแนกตามคณะที่สำเร็จการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2555	31
4.2 จำนวน และร้อยละของลักษณะทั่วไปของผู้ใช้บัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจ ปีการศึกษา 2555	33
4.3 ระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ในความคิดเห็นของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิตซึ่งสำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2555	34
4.4 ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ “บัณฑิตมีความรู้ สู้งาน” ของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิต	36
4.5 รายละเอียดข้อมูลแสดงระดับความสำเร็จของการพัฒนาบัณฑิตตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ในความคิดเห็นของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิตระดับปริญญาตรี จำแนกตามคณะและสาขาวิชา	36
4.6 จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสำรวจการพัฒนาอัตลักษณ์จากกรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษาในระดับปริญญาตรี จากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ จำแนกตามคณะ ประจำปีการศึกษา 2556	39
4.7 ระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ในความคิดเห็นของกรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษาที่อยู่ในระบบการเปิดการเรียนการสอนปกติระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ถึง เดือนมิถุนายน ในปีการศึกษา 2556	41
4.8 ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ “บัณฑิตมีความรู้ สู้งาน” ของกรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษา	42
4.9 เปรียบเทียบระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ในความคิดเห็นของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิตปีการศึกษา 2555 กับ กรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษาที่อยู่ในระบบการเปิดการเรียนการสอนปกติระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ถึง เดือนมิถุนายน ในปีการศึกษา 2556	43

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่		หน้า
4.1	กราฟวงกลม แสดงจำนวนบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2555 โดยจำแนกสัดส่วนตามคณะเป็นร้อยละของจำนวนบัณฑิตทั้งหมด	32
4.2	กราฟวงกลม แสดงคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิตระดับปริญญาตรีซึ่งสำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2555 จำแนกตามประเด็นอัตลักษณ์ที่การประเมิน	35
4.3	กราฟแท่ง แสดงการเปรียบเทียบระดับความสำเร็จจากคะแนนเต็ม 5 คะแนน ของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ในความคิดเห็นของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิตปีการศึกษา 2555 กับ กรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษา การศึกษา 2556	44
4.4	กราฟเส้น แสดงการเปรียบเทียบระดับความสำเร็จจากค่าร้อยละการ พัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ในความคิดเห็นของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิตปีการศึกษา 2555 กับ กรรมการบริหาร หลักสูตรและนักศึกษา การศึกษา 2556	44

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและปัญหา

การพัฒนาคุณภาพผลผลิตบัณฑิตที่ตอบสนองความต้องการของประเทศชาติ เป็นปัจจัยหนึ่งของความรับผิดชอบต่อมหาวิทยาลัยทุกแห่งต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคม และการตรวจสอบความต้องการของประเทศเพื่อที่จะได้ทราบถึงคุณภาพผลผลิตบัณฑิตในสาขาวิชาต่าง ๆ นั้น ต้องตรวจสอบความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต หรือเรียกกันทั่วไปว่านายจ้าง หรือผู้ประกอบการต่าง ๆ อันได้แก่ เจ้าของกิจการ หัวหน้าสถานประกอบการ หัวหน้าส่วนราชการ หัวหน้าหน่วยงาน หัวหน้างานฝ่ายบุคคลหรือตัวแทนในระดับผู้บริหารของสถานประกอบการ ส่วนราชการทั้งภาครัฐและเอกชน ที่มีอำนาจในการบริหารบุคคล มีอำนาจในการให้คำแนะนำ ตักเตือน และประเมินประสิทธิภาพผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นผู้สะท้อนหรือแสดงความคิดเห็นต่อความรู้ความสามารถ ทักษะทางปัญญา คุณธรรมจริยธรรม ทักษะทางตัวเลข เทคโนโลยี และความรับผิดชอบต่อบัณฑิตที่เป็นผลผลิตของมหาวิทยาลัยซึ่งทำงานในหน่วยงานและสถานประกอบการต่าง ๆ เหล่านั้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์มีอัตลักษณ์ คือ “บัณฑิตมีความรู้สูง” โดยที่มหาวิทยาลัยได้ประกาศอัตลักษณ์เพื่อให้ทุกหน่วยงานได้นำไปเป็นจุดเน้นในการผลิตบัณฑิตของทุกสาขาวิชาให้มีความรู้ในศาสตร์ที่ศึกษาอย่างเป็นผู้เชี่ยวชาญตรงกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต ซึ่งทุกหลักสูตรสาขาวิชาที่ต้องทำการสำรวจอย่างต่อเนื่องทุกปี และนำข้อมูลที่ได้รับมาปรับปรุงกระบวนการผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถและทักษะจำเป็นต่าง ๆ ตามวิชาชีพจำเป็นเฉพาะด้านให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ประกอบการ ตลอดจนส่งเสริมกิจกรรมสำคัญต่าง ๆ ให้กับกระบวนการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้กับบัณฑิตให้ครอบคลุมอย่างน้อย 5 ด้าน คือ 1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบต่อสังคม และ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งนี้เป็นการยืนยันความต้องการความเข้มแข็ง และความสำเร็จผลผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพของหลักสูตรสาขาวิชาต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยตอบสนองความต้องการของสังคม ตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ได้เล็งเห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องติดตามประเมินความสำเร็จในการผลิตบัณฑิต โดยเปิดโอกาสให้ผู้บัณฑิตได้แสดงความคิดเห็นและสะท้อนความต้องการให้มหาวิทยาลัยได้รับรู้ โดยใช้แบบสำรวจความพึงพอใจของผู้ประกอบการและผู้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตในสถานประกอบการและหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อวัดระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ในความคิดเห็นของผู้ประกอบการหรือผู้บัณฑิตในภาพรวม ต่อไป นอกจากนี้ ยังใช้เป็นข้อมูลส่วนหนึ่งของการประเมินคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ด้านการผลิตบัณฑิต ตามตัวบ่งชี้ สมศ. ที่ 2 “คุณภาพบัณฑิตปริญญา

ตรี โท เอก ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษา” และตัวชี้วัด สกอ. ที่ 2.8 “ระดับความสำเร็จของการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมที่จัดให้กับนักศึกษา”

ดังนั้น การวิจัยเรื่อง การศึกษาระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ในความคิดเห็นของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิต เพื่อให้บรรลุตามยุทธศาสตร์ที่ 2 : สร้างและพัฒนาองค์ความรู้ โดยบูรณาการศาสตร์สากลกับภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยต้องการให้เกิดผลลัพธ์ซึ่งจะได้ข้อมูลที่เป็นค่าสะท้อนผลการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ตามความคิดเห็นของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิตที่เป็นผู้สะท้อนข้อมูลดังกล่าวและมหาวิทยาลัยจะได้ใช้ข้อมูลข้อเท็จจริงที่เป็นการยืนยันผลการพัฒนาอัตลักษณ์ดังกล่าวเป็นแนวทางในการผลิตและถ่ายทอดองค์ความรู้สร้างสรรค์กับกระบวนการผลิตบัณฑิต รวมทั้งกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ อย่างต่อเนื่อง มีการปรับเปลี่ยนและประยุกต์ใช้กับวิชาที่มีเนื้อหาที่เหมาะสมกับมาตรฐานวิชาชีพมากยิ่งขึ้น ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย มีดังนี้

- 1) เพื่อสำรวจข้อมูลระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ในความคิดเห็นของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิต
- 2) เพื่อสำรวจข้อมูลระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ในความคิดเห็นของกรรมการบริหารหลักสูตรสาขาวิชาที่ผลิตบัณฑิตและนักศึกษา
- 3) เพื่อเปรียบเทียบระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ในความคิดเห็นของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิตกับความคิดเห็นของกรรมการบริหารหลักสูตรสาขาวิชาที่ผลิตบัณฑิตและนักศึกษา

1.3 ขอบจำกัดของการวิจัย

1.3.1 ขอบจำกัดของการวิจัยในครั้งนี้ จะใช้ข้อมูลการสำรวจความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ จากการสำรวจคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ จากผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิตปีการศึกษา 2555 แต่จะใช้เป็นข้อมูลเปรียบเทียบกับพัฒนาอัตลักษณ์ของนักศึกษาของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระบบการเปิดการเรียนการสอนปกติในปีการศึกษา 2556 ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ถึง เดือน มิถุนายน เท่านั้น ซึ่งการจัดเก็บข้อมูลระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตสามารถแบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ

- 1) คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ
- 2) ความรู้ความสามารถพื้นฐาน

3) ทักษะทางปัญญา

4) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ

และ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

นอกจากนี้ ยังสำรวจในภาพรวมที่สอดคล้องกับกับอัตลักษณ์ตามประกาศมหาวิทยาลัยที่ว่า “บัณฑิตมีความรู้ สู้งาน”

1.3.2 ข้อจำกัดของการวิจัยครั้งนี้ มุ่งเปรียบเทียบประเด็นอัตลักษณ์ตามประเด็นการวัดผล คุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ซึ่งเป็นข้อปรับปรุง พ.ศ.2555 ตามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจประเมินการประกันคุณภาพภายในระดับมหาวิทยาลัยเสนอแนะไว้ ทั้ง 5 ด้าน โดยมุ่งเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่าง ผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิต ในปีการศึกษา 2555 กับ กรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษา ที่กำลังศึกษาอยู่ในระบบการเปิดการเรียนการสอนปกติในปี การศึกษา 2556 โดยไม่คำนึงถึงการควบคุมผู้เกี่ยวข้องด้านนักศึกษาว่าต้องเป็นกลุ่มเดียวกันหรือไม่ และ ไม่คำนึงถึงว่าต้องเป็นนักศึกษาสายวิทยาศาสตร์หรือสังคมศาสตร์หรือไม่อย่างใด

1.3.3 ข้อจำกัดของการวิจัย ด้านการจัดเก็บข้อมูลย้อนกับจะนับแบบสำรวจที่ส่งกลับคืนมา ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ถึง เดือน พฤษภาคม เท่านั้น และในการวิจัยครั้งนี้ จะยึดถือร้อยละของการเป็น ตัวแทนของกลุ่มตัวอย่างตามแนวปฏิบัติของหลักการประกันคุณภาพการศึกษาตัวชี้วัด 2.9 เท่านั้น คือ หากตัวแทนกลุ่มตัวอย่างที่ส่งข้อมูลย้อนกลับมามีจำนวนที่ไม่เป็นข้อมูล Missing Data ร้อยละ 20 ไปขึ้น ไป แล้วคณะผู้วิจัยจะดำเนินการประมวลผลโดยไม่รอหรือทวงถามแบบสำรวจเพิ่มเติมอีก

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยนี้ ใช้กลุ่มตัวอย่างดังนี้

กลุ่มตัวอย่างแบบสุ่มอย่างง่าย โดยสุ่มจากผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิต อาจารย์ซึ่งเป็น กรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษาในหลักสูตรสาขาวิชาสายวิทยาศาสตร์และสายสังคมศาสตร์ภายใน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับชาติ พุทธศักราช 2555 จำนวน 5 หลักสูตร จากทั้งหมด 5 คณะ คือ คณะเทคโนโลยีการเกษตร คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และคณะวิทยาการจัดการ

2. ระยะเวลาที่ในการศึกษาวิจัย

การวิจัยนี้ใช้เวลาในการศึกษาเป็นเวลา 1 ปีการศึกษา คือ ปีการศึกษา 2556

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1) **ตัวแปรต้น** คือ ความคิดเห็นของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตตามความคิดเห็นผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิต ในปีการศึกษา 2556 และกรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษาในระบบการศึกษาปกติของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ประจำปีการศึกษา 2556

3.2) ตัวแปรตาม

3.2.1 ระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตตามความคิดเห็นผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิต

3.2.2 ระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตตามความคิดเห็นอาจารย์ซึ่งเป็นกรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษา

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1) แบบสำรวจคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาสำหรับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2555 ใช้สำหรับสำรวจความคิดเห็นของการพัฒนาอัตลักษณ์บัณฑิตตามความคิดเห็นผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิต

4.2) แบบสำรวจความสำเร็จการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ประจำปีการศึกษา 2556 ใช้สำหรับสำรวจความคิดเห็นของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตตามความคิดเห็นอาจารย์ซึ่งเป็นกรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษา

1.5 คำนิยามศัพท์

อัตลักษณ์ (Identity) หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดต่อตนเองว่า "ฉันคือใคร" ซึ่งจะเกิดขึ้นจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวเรากับคนอื่น โดยผ่านการมองตัวเองและคนอื่นมองเราในขณะนั้น

อัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ หมายถึง การกำหนดลักษณะสำคัญและจำเป็นที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ต้องการให้สามารถสะท้อนได้จากคุณลักษณะของนักศึกษาและบัณฑิตของมหาวิทยาลัยที่ชัดเจนตามปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจและวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งมหาวิทยาลัย และได้ออกประกาศสภามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ เรื่อง การกำหนดอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2555 ซึ่งกำหนด ดังนี้

อัตลักษณ์ คือ “บัณฑิตมีความรู้ สู้งาน”

เอกลักษณ์ คือ “เป็นแหล่งองค์ความรู้เพื่อพัฒนาท้องถิ่น”

“มีความรู้” หมายถึง การมีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะและความสามารถด้านวิชาการในศาสตร์ต่าง ๆ ที่ได้เล่าเรียน และมีความสามารถในการปฏิบัติงาน ตลอดจนมีความรู้เท่าทันการเป็นไปและการเปลี่ยนแปลงของประเทศและของโลก ซึ่งเกิดจากการใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีระเบียบวินัยในการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่มีความรู้

“สู้งาน” หมายถึง ความมุ่งมั่น ตั้งใจ ขยัน มานะ อดทน มีความเพียรพยายาม มีวินัย มีมนุษยสัมพันธ์ มีจิตอาสา และมีความรับผิดชอบในการทำงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

“เป็นแหล่งองค์ความรู้เพื่อพัฒนาท้องถิ่น” หมายถึง เป็นสถาบันการศึกษาที่ทำหน้าที่ผลิตบัณฑิตโดยการพัฒนาลัทธิสูตรและทำการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการ แก่สังคม และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยใช้ท้องถิ่นเป็นฐานและดำเนินการตามพันธกิจด้านต่าง ๆ ใน ลักษณะบูรณาการบนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความเจริญและความเข้มแข็งให้กับชุมชนและท้องถิ่น

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ได้เครื่องมือที่เป็นวิธีการและแนวทางการประเมินผลความสำเร็จการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตตามความคิดเห็นผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิตของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
- 2) ได้เครื่องมือที่เป็นวิธีการและแนวทางการประเมินผลความสำเร็จการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตตามความคิดเห็นกรรมการพัฒนาลัทธิสูตรและนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
- 3) ได้ข้อมูลความสำเร็จการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตตามความคิดเห็นผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิตและกรรมการบริหารพัฒนาลัทธิสูตรและนักศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ พ.ศ. 2556

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้วิจัยและคณะจัดทำรายงานการศึกษา ได้ทำการศึกษาค้นคว้า เพื่อนำมาประกอบ การกำหนดกิจกรรมและระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วยแนวคิดต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดอัตลักษณ์
2. แนวคิดอัตลักษณ์องค์กร
3. แนวคิดทฤษฎีการรับรู้
4. แนวคิดการหาอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย
5. กรอบแนวคิดการดำเนินงาน

2.1 แนวคิดอัตลักษณ์

2.1.1 ความหมายอัตลักษณ์

อัตลักษณ์ (Identity) คือ ความรู้สึกนึกคิดต่อตนเองว่า "ฉันคือใคร" ซึ่งจะเกิดขึ้นจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวเรากับคนอื่น โดยผ่านการมองตัวเองและคนอื่นมองเราในขณะนั้น และในขณะเดียวกัน มโนทัศน์อัตลักษณ์ จะถูกกล่าวควบคู่ไปกับเรื่องของอำนาจ นิยามความหมาย หรือการสร้างภาพแทนความจริง (representation) เมื่ออัตลักษณ์ไปสัมพันธ์กับแนวคิดที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว คุณจะมีความหมายที่แตกต่างจากความหมายที่เข้าใจกันโดยสามัญสำนึกมาก (อภิญญา เฟื่องฟูสกุล, 2543)

อัตลักษณ์ถูกสร้างขึ้นได้โดยผ่านกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในบุคคลหนึ่งๆ ก็จะมีอัตลักษณ์ที่หลากหลาย และเมื่อบุคคลยอมรับในอัตลักษณ์ใด อัตลักษณ์หนึ่ง ในขณะเวลานั้นจะมีกระบวนการที่แตกต่างกันในการแทนที่ ในขณะที่บุคคลทำการกำหนดตำแหน่งของตนเอง และถูกกำหนดตำแหน่งในทางสังคม กระบวนการที่เกิดขึ้นนี้ได้ คำนึงถึงจุดเน้นที่ความแตกต่าง ความหลากหลายหลายในการสร้างอัตลักษณ์ที่เท่าเทียมกับการตั้งคำถามว่า อัตลักษณ์ทั้งหลายนี้ได้เชื่อมโยงกับสังคมได้อย่างไร การมุ่งเป้าหมายไปที่ความสำคัญต่อมุมมองทางสังคมของอัตลักษณ์จะนำเราไปสำรวจโครงสร้างต่างๆโดยผ่านชีวิตของเราที่ถูกจัดการอัตลักษณ์ต่างๆ ของเราซึ่งถูกจัดเก็บไว้เข้าที่ด้วยโครงสร้างต่างๆ ทางสังคมและเราก็มีส่วนร่วมในการก่อตัวของอัตลักษณ์ของตัวเองไปด้วยเช่นกัน (อภิญญา เฟื่องฟูสกุล, 2543)

2.1.2 อัตลักษณ์และบุคลิกภาพ

อัตลักษณ์ แตกต่างจากบุคลิกภาพในประเด็นที่สำคัญหลายประการ มนุษย์อาจมีบุคลิกภาพร่วมกับบุคคลอื่น แต่การมีอัตลักษณ์ร่วมกันมีนัยที่เกี่ยวกับการตื่นตัว (active) บางอย่างในตัวของมนุษย์เรา เช่น เราเลือกที่จะแสดงตัวตนกับกลุ่มหรือแสดงอัตลักษณ์ที่เฉพาะซึ่งบางครั้งมนุษย์เราอาจมีตัวเลือกมากกว่าคนอื่น และอัตลักษณ์ต้องการความตระหนัก (awareness) บางอย่างที่เกี่ยวข้องกับส่วนที่เป็นของมนุษย์ ในขณะที่บุคลิกภาพ (personality) อธิบายลักษณะต่างๆ ที่บุคคลทั่วไปควรมี เช่น การเข้าสังคมเก่ง การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี หรืออาจรวมที่เป็นคุณลักษณะภายใน เช่น การมองโลกในแง่ดี การมีสุขภาพที่ดี ฯลฯ เป็นต้น

ดังนั้น คำว่า “อัตลักษณ์” จึงมีความแตกต่างจากคำว่า “บุคลิกภาพ” เนื่องจากบุคคลอาจมีบุคลิกภาพเหมือนกันได้แต่จะมีอัตลักษณ์เป็นของตนเองที่ชัดเจนไม่เหมือนใคร เช่น การมีนิสัยหรือลักษณะบางอย่างที่อาจจะเหมือนกันได้ เช่น การยืน เดิน ฯลฯ แต่หากจะบอกความแตกต่างของคนทั้งสองดังกล่าว มักจะมองหอัตลักษณ์ที่แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง เช่น “คนนี้เค้าเจ้ายศเจ้ายาง” “คนนี้เค้าเป็นคนเพื่อบุคคลอื่น” อย่างไรก็ตาม การเหมือนกันในด้านอัตลักษณ์ของบุคคลนั้นจะเกิดขึ้นได้ ก็ต่อเมื่อ มีความรู้สึกร่วมกันในด้านการตระหนักรู้ (awareness) บางอย่างเกี่ยวกับตัวตนของเรา หมายถึง การยอมรับในความเป็นตัวตนประกอบเข้ากับการแสดงตัวตน (making oneself) ให้เห็นว่ามีเหมือนหรือแตกต่างอย่างไรกับกลุ่มอื่นหรือบุคคลอื่น

อัตลักษณ์ต้องการพื้นฐานบางอย่าง อาจถูกจัดประเภทด้วยการมีลักษณะบุคลิกภาพ แต่มนุษย์ต้องแสดงตนเอง นั่นคือ การยอมรับอย่างตั้งใจกับอัตลักษณ์ความสำคัญของการแสดงตัวตน (marking oneself) ซึ่งหมายถึง การมีอัตลักษณ์เหมือนกับกลุ่มหนึ่งและมีความแตกต่างกับอีกกลุ่มอื่น หากลองคิดถึงสถานการณ์ที่มนุษย์พบกับใครสักคนในครั้งแรก และมนุษย์กำลังพยายามค้นหาว่าเขาคือใคร ด้วยการตั้งคำถามว่าเขามาจากไหน และเขาทำอะไรในสถานการณ์ต่างๆ สิ่งเหล่านี้ เป็นการกำลังพยายามค้นหาสิ่งที่เกี่ยวข้องกับตัวของบุคคลนี้ และสิ่งที่ทำให้เขาเหมือนกับเราด้วย (เขามีสิ่งที่เหมือนเรา หรือสิ่งที่เรามีร่วมกับเขา) และสิ่งที่ทำให้เขาแตกต่างจากเรา หรืออาจยกตัวอย่างสถานการณ์บางอย่าง เช่น การพิจารณาถึงสถานการณ์การเดินทางไปต่างประเทศ สถานที่ที่เราจะไปนั้น เราได้ยินเสียงคนกลุ่มหนึ่งกำลังสนทนากันด้วยภาษาเดียวกันกับเรา เราจะรับรู้ด้วยความรู้สึกของการระลึกรู้ (recognition) และความเป็นเจ้าของร่วมกับกลุ่มนั้น การที่เรามีบางอย่างร่วมกัน ได้นำเสนอช่วงของการระลึกรู้และการมีบางอย่างร่วมกับผู้อื่น ผู้ที่มีอัตลักษณ์ร่วมกับเรา อัตลักษณ์ถูกแสดงออกให้เห็นด้วยการคล้ายกัน มันเกี่ยวกับบุคคลที่เหมือนเราและความแตกต่างของบุคคลที่ไม่เหมือนกับเราเช่นกัน (อภิญญา เฟื่องฟูสกุล, 2546)

2.1.3 ความแตกต่างระหว่างอัตลักษณ์ และ เอกลักษณ์

เอกลักษณ์ (อ่านว่า เอก-กะ-ลัก) หมายถึง ลักษณะเฉพาะตัว ลักษณะที่เหมือนกันหรือมีส่วนร่วมกัน หรือลักษณะที่แสดงความเป็นอยู่อย่างเดียวกันของคนในสังคมหนึ่งๆ ซึ่งแตกต่างจากลักษณะร่วมของคนในสังคมอื่น เช่น คนไทยมีเอกลักษณ์เป็นคนสนุกสนาน ให้อภัยง่าย สบาย รักอิสระ รักศักดิ์ศรี เป็นต้น ลักษณะนี้ถือเป็นลักษณะรวมๆของคนไทยโดยทั่วไปที่แตกต่างจากคนชาติอื่น แต่คนไทยแต่ละคนก็มีเอกลักษณ์ของตนเองที่อาจจะไม่เหมือนคนอื่นด้วย การใช้คำว่าเอกลักษณ์จึงต้องเข้าใจว่าจะใช้ใน ระดับใด เอกลักษณ์ของใคร คำว่าเอกลักษณ์ บัญญัติให้ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า identity เช่น คณะอนุกรรมการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี คณะกรรมการชุดนี้มอง หาลักษณะเฉพาะของชาติไทยในด้านความเป็นชาติ ประชากร อธิปไตยของชาติ การปกครอง ศาสนา พระมหากษัตริย์ วัฒนธรรม และเกียรติภูมิของชาติ แล้วนำมาเผยแพร่เพื่อส่งเสริมให้เห็นคุณค่าและ ร่วมมือกันอนุรักษ์ไว้

อัตลักษณ์ (อ่านว่า อัต-ตะ-ลัก) ประกอบด้วยคำว่า อัต กับคำว่า ลักษณะ อัต มาจากคำว่า อุตต แปลว่า ตน ตัวเอง ส่วนคำว่า ลักษณะ แปลว่า ลักษณะ ดังนั้น อัตลักษณ์ จึงแปลว่า ลักษณะของตนเอง ลักษณะของตัวเอง เป็นศัพท์ที่คณะกรรมการบัญญัติศัพท์ของราชบัณฑิตยสถานได้บัญญัติให้ตรงกับคำ ภาษาอังกฤษว่า character เป็นลักษณะเฉพาะของบุคคลซึ่งรวมสติปัญญา คุณธรรม จริยธรรม ความ ประพฤติที่แสดงออกเป็นลักษณะนิสัยของบุคคลนั้น แต่ปัจจุบัน มีการนำคำว่า อัตลักษณ์ ไปใช้แทนคำ ว่า ตน ตัว เช่น หนังสือเรื่องนี้ปรากฏอัตลักษณ์ของนักเขียนแจ่มแจ้งทีเดียว ครูควรช่วยนักเรียนให้ พัฒนาอัตลักษณ์ของเขาได้อย่างเหมาะสม หรือใช้ อัตลักษณ์เพื่อแทนคำว่า เอกลักษณ์ คำทั้งสองคำนี้ อาจจะมีความหมายใกล้เคียงกันมาก แต่มีลักษณะเน้นต่างกัน อัตลักษณ์เน้นลักษณะทั้งหมดของบุคคล โดยไม่ได้เปรียบเทียบกับใคร ส่วนเอกลักษณ์เน้นลักษณะที่เป็นหนึ่ง ลักษณะที่โดดเด่นซึ่งเป็นส่วนที่แยก บุคคลนั้นออกจากบุคคลอื่น

2.1.4 ประเภทของอัตลักษณ์

ลักษณะสำคัญอัตลักษณ์ คือ ยังเป็นเรื่องของการใช้ สัญลักษณ์ (symbol) เพราะการแสดงออก ซึ่งความสัมพันธ์ต่าง ๆ จะกระทำโดยผ่านระบบสัญลักษณ์ที่หลากหลายรูปแบบ ในอีกด้านหนึ่งอัตลักษณ์ก็ยัง เกี่ยวข้องกับ มิติ "ภายใน" ของความเป็นตัวมนุษย์อย่างมากทั้งในด้านของอารมณ์ ความรู้สึกมนุษย์ เพราะมนุษย์ให้ความหมายหรือเปลี่ยนแปลงความหมายที่เกี่ยวกับตนเอง ในกระบวนการที่เขาสัมพันธ์ กับโลก และปริณิณผลของอัตลักษณ์และตัวตนที่มันซ้อนทับกันอยู่ จึงมีการจัดแบ่ง **ประเภทของอัตลักษณ์**เป็น 2 ระดับ คือ

- 1) อัตลักษณ์ส่วนบุคคล (personal identity)
- 2) อัตลักษณ์ทางสังคม (social identity)

การที่สังคมกำหนดบทบาทหน้าที่และระบบคุณค่าที่ติดตัวมาให้กับมนุษย์ เช่น ความเป็นพ่อ ความเป็นเพื่อน ความเป็นสามีภรรยา ตราโรงเรียน เข็มกลัดรุ่น ผ้าที่พันคอของทีม ภาษาหรือเสื้อผ้า

ที่ใส่ เป็นการใช้สัญลักษณ์และการสร้างภาพแทนความจริง (representation) เป็นสิ่งสำคัญในการแสดงให้เห็นแนวทางหรือที่มนุษย์มีอัตลักษณ์ร่วมกับบุคคลบางคนบางกลุ่ม และแสดงการแยกแยะตัวเองด้วยการสร้างความต่างจากคนอื่นหรือกลุ่มอื่นในขณะเดียวกัน

แม้ว่าในฐานะของบุคคลมนุษย์ควรจะยอมรับในอัตลักษณ์ต่าง ๆ อย่างตั้งใจ อัตลักษณ์เหล่านั้นยังเป็นผลผลิตที่สำคัญของสังคมที่มนุษย์อาศัยอยู่และยังเป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวมนุษย์กับคนอื่น อัตลักษณ์จึงได้จัดเตรียมการเชื่อมโยงระหว่างบุคคลกับโลกที่เขาอาศัยอยู่ นอกจากนี้ อัตลักษณ์ยังรวมถึงเรื่องราว "ฉันมองตัวฉันเองอย่างไร และคนอื่นมองฉันอย่างไร" มันเข้าไปเกี่ยวกับตัวตน (self) และสิ่งที่อยู่ภายใน มันเป็นการกำหนดตำแหน่งที่ระลึกจากสังคม ซึ่งเกิดขึ้นจากการที่คนอื่นรับรู้ด้วยไม่ใช่แค่มนุษย์รับรู้เท่านั้น อย่างไรก็ตามการที่มนุษย์มองตัวเราอย่างไรและคนอื่นมองเราอย่างไรมันอาจไม่สอดคล้องกันเสมอไป

2.1.5 การเปลี่ยนแปลงอัตลักษณ์

การเปลี่ยนแปลงอัตลักษณ์ ที่ปรากฏขึ้นมา จะมีความสัมพันธ์อย่างมากกับการทำความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมในปัจจุบันและบริบทของโลกาภิวัตน์ มิติเวลาที่เร่งเร็วขึ้น และมิติพื้นที่ที่ดูหดแคบเข้ามา เพราะการปฏิวัติเทคโนโลยีการสื่อสารทำให้การเคลื่อนไหวทางวัฒนธรรมเป็นไปอย่างหลากหลาย ซับซ้อนและรวดเร็ว การเปลี่ยนแปลงประสบการณ์เกี่ยวกับเวลา พื้นที่และแบบแผนการให้คุณค่า การใช้ชีวิตประจำวัน มีผลอย่างยิ่งต่อความรู้สึกที่มนุษย์มีเกี่ยวกับตนเอง สิ่งที่เคยเป็นมาตรฐานของระบบคุณค่าและการนิยามอัตลักษณ์ ไม่ว่าจะเป็นคุณค่าทางศาสนา ค่านิยมเรื่องเพศ คุณค่าประเพณีวัฒนธรรมเก่าๆ หรือค่านิยมของกลุ่มชาติพันธุ์ ล้วนแล้วแต่กระทบกระทั่งในรูปแบบต่างๆ จากพลังของโลกาภิวัตน์ การปรับเปลี่ยนนี้แสดงออกได้หลายลักษณะ ทั้งในระดับจุลภาคในแง่แบบแผนชีวิตประจำวันของปัจเจกชน ในแง่การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น จนถึงระดับที่กลายไปเป็นขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม มนุษย์จะเห็นได้จากขบวนการทางศาสนา ชาติพันธุ์ และวัฒนธรรมใหม่ ได้เกิดขึ้นมาราวกับดอกเห็ดในประเทศต่างๆ มันเป็นปรากฏการณ์ทางสังคมที่ทำให้ต้องมีการทบทวนคำว่า "วัฒนธรรม" หรือ "ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม" กันใหม่ขบวนการเหล่านี้ ต้องการเสนอความหมายและทิศทางใหม่ในเชิงสังคมวัฒนธรรม กระบวนการสร้างตัวตนและอัตลักษณ์ของกลุ่มเกิดจากการผสมผสานองค์ประกอบทางวัฒนธรรมที่ซับซ้อน

2.2 แนวคิดอัตลักษณ์องค์กร

2.2.1 อัตลักษณ์กับการสร้างตัวตนในบริบทโลกาภิวัตน์

โลกาภิวัตน์ไม่เพียงเป็นบริบทเท่านั้น แต่มันยังเป็นหัวใจหลักของการเกิดการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมในยุคปัจจุบันเลยทีเดียว มันเชื่อมโยงเข้าด้วยกันกับการปฏิวัติวิถีของระบบการสื่อสารคมนาคมซึ่งได้ทำลายความต่างในเรื่องของมิติพื้นที่และมิติเวลา ทำให้การติดต่อสัมพันธ์กันถี่ขึ้นและเข้มข้นขึ้น ทำให้โลกดูหดแคบเข้า ทำให้การหิยนิยมผสมผสานทางวัฒนธรรม ซับซ้อนและหลากหลาย

สิ่งเหล่านี้กระทบต่อจิตสำนึก ทำให้เกิดการทบทวนค้นหาตำแหน่งของตนเอง ในอีกด้านหนึ่งการทบทวนและการสร้างความหมายใหม่ๆ แก่อัตลักษณ์นำไปสู่การเสนอ ค่านิยม และแบบแผนชีวิตแบบใหม่ขึ้นมา ทำให้การสร้างภาพอัตลักษณ์กลายเป็นส่วนสำคัญของระบบบริโภคนิยม และการเปลี่ยนแปลงของจิตสำนึกและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับตนเอง มีนักวิชาการที่เชี่ยวชาญได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับการสร้างและเปลี่ยนแปลงอัตลักษณ์ที่สัมพันธ์กับมิติการเปลี่ยนแปลงของเวลาและสถานที่ ไว้ดังนี้

David Harvey (1995) ได้ชี้ให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงกระบวนการผลิตของระบบทุนนิยมในปัจจุบันมันมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงประสบการณ์เรื่องเวลาและสถานที่อย่างไร โดยระบบทุนมันมีผลในการบีบมิติพื้นที่ให้หดแคบเข้ามา ซึ่งเกิดขึ้นโดยสัมพันธ์กับการเร่งมิติเวลาให้หมุนเร็วขึ้นและเข้มข้นขึ้น ธรรมชาติของทุนนำไปสู่การลดการกีดขวางของระยะทางและพื้นที่ เพื่อให้ทุนเคลื่อนย้ายและมีอัตราการหมุนที่เร็วขึ้น มีผลในการบีบเวลาและบีบพื้นที่โลกให้แคบลง หรืออีกนัยหนึ่ง คือนำไปสู่การละลายทั้งเวลาและพื้นที่(annihilation of space and time) ในขณะที่ Stuart Hall (1993) ได้ชี้ให้เห็นถึงเอกลักษณ์ของคนในยุคโลกาภิวัตน์ ถูกสลายและสั่นคลอนอย่างรุนแรงและในอย่างรวดเร็วใน 2 ระดับด้วยกัน (double displacement) กล่าวคือในระดับของพื้นที่และระดับของตัวตน ในระดับของพื้นที่ โลกาภิวัตน์ทำให้การโยกย้ายถิ่นไปมาของผู้คนอย่างสะดวก รวดเร็ว และการกระทำได้ทำในปริมาณที่มากอันเป็นผลมาจากการคมนาคมสื่อสารที่สะดวก รวดเร็ว และราคาถูก จนนำไปสู่บุคคลประเภทใหม่ **อัตลักษณ์ใหม่** ที่เรียกว่า Diaspora หรือบรรดาผู้ที่อพยพย้ายไปอยู่ต่างถิ่น แต่ยังคงมีความผูกพันเหนียวแน่นกับวัฒนธรรม สังคมบ้านเกิดของตัวเอง แทนที่จะยอมกลืนกลายเข้ากับวัฒนธรรมและสังคมที่ตนเองเข้าไปอยู่แต่ในขณะก็มีได้ฝันหวานที่จะกลับไปหวนหาอดีตของตน เพราะรู้ว่าเป็นสิ่งที่เป็นไปไม่ได้ แต่กลับอยู่ในวัฒนธรรมใหม่โดยไม่ยอมสูญเสียอัตลักษณ์เดิมของตัวเอง กลุ่มคนเหล่านี้อาจเรียกได้ว่า "หลายบ้าน" "หลายอัตลักษณ์" "อัตลักษณ์ซ้อน" หรืออัตลักษณ์ลูกผสม คนกลุ่มนี้ถือเป็นอัตลักษณ์แบบใหม่ที่เกิดขึ้นในโลกโลกาภิวัตน์ยุคยิ่งไปกว่านั้นโลกาภิวัตน์ยังได้สร้างพื้นที่ชนิดใหม่ขึ้นมาเรียกว่า Electronic space ตัวอย่างเช่น อินเทอร์เน็ตที่ก้าวข้ามพรมแดนรัฐชาติ โดยกลายเป็นชุมชนแบบใหม่ที่ไม่ขึ้นกับพื้นที่ วิธีคิดกับชุมชนแบบเก่า ส่วนในระดับของตัวตนนั่น Stuart Hall มีความเห็นว่าคนในโลกยุคโลกาภิวัตน์แทบไม่รู้เลยว่าตัวเองเป็นใครหรือเป็นอะไร เนื่องจากโลก สังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้คนต้องดิ้นรน ต่อสู้ ไขว่คว้า แสวงหาเพื่อสร้างหรือไม่เพื่อตรึงอัตลักษณ์ ตัวตนของตัวเองเอาไว้และนี่คือการเมืองอัตลักษณ์ เป็นการเมืองของยุคโลกาภิวัตน์ ในประเด็นการต่อสู้เคลื่อนไหวและเรียกร้องทางการเมือง จะวนเวียนอยู่กับเรื่องของอัตลักษณ์เป็นสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นการสร้าง การผลิต การเสพยา การตอกย้ำ การผลิตซ้ำ หรือการทำให้อัตลักษณ์ของตัวเองบริสุทธิ์ ทั้งในระดับของท้องถิ่น ระดับชาติ ระดับโลก หรือแม้แต่ในสังคมที่ไม่มีพื้นที่ทางการเมืองก็ตาม นัยนี้ตามที่เสนอของ Stuart Hall อัตลักษณ์จึงมิใช่สิ่งหยุดนิ่ง แน่นนอน ตายตัว แต่เป็นเวทีของการต่อสู้ที่แหลมคม เพื่อช่วงชิงความเป็นเจ้าในการสร้างค่านิยมหรือเป็นผู้ให้ความหมายกับสิ่งต่างๆ ที่ประกอบขึ้นเป็นตัวมนุษย์และของผู้อื่น เมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว Stuart Hall จึงสรุปไว้ว่า เอกลักษณ์เผยปรากฏตัวขึ้นในฐานะที่เป็นพื้นที่และเป็นเวทีที่ยังหาข้อยุติลงตัว

ไม่ได้หรือเป็นประเด็นปัญหาที่ยังตกลงกันไม่ได้ในพื้นที่ เขาอ้างว่า การมีลักษณะที่เป็นภายในเกี่ยวกับการถ่ายทอดสื่อในจอภาพภายในจิตใจของมนุษย์ ได้ไปจัดความแตกต่างระหว่างพื้นที่สาธารณะและพื้นที่ส่วนตัวทั้งไป รวมทั้งได้ไปลบพื้นที่ภายในและพื้นที่ภายนอกออกไปด้วย ซึ่งพื้นที่เหล่านี้ได้ถูกแทนที่โดยพื้นที่สื่อ (media space)

สำหรับเรื่องของประสบการณ์เวลาและพื้นที่ที่ที่หดแน่นนั้น มันปรากฏอย่างชัดเจนชัดเป็นอย่างมากเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญคือ การมีการปฏิวัตรระบบการสื่อสาร โลกทั้งโลกถูกทำให้รู้สึกว่เล็กหรือแคบลงในมิติของเวลาและสถานที่ที่เรียกว่า "หมู่บ้านโลก" (Global village) มนุษย์สามารถเห็นเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนจาก จอโทรทัศน์ ระบบดาวเทียม อินเทอร์เน็ต เป็นต้น มันทำให้คนที่อยู่คนละมุมโลกสามารถรับรู้ข้อมูล เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกัน เช่น การถ่ายทอดโอลิมปิก การถ่ายทอดฟุตบอลโลก การสนทนาผ่านอินเทอร์เน็ต การส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) เป็นต้น เทคโนโลยีสามารถเอาชนะความต่างของเวลาและสถานที่ การปฏิวัติการสื่อสารทำให้กลายเป็น Cyber space (อภิญา เพื่องฟูสกุล, 2546) ความหมาย ของสถานที่แบบเก่าที่มนุษย์รับรู้ได้โดยการมีประสบการณ์ตรงคือจากได้เห็นอยู่ตรงนั้น มาเป็นได้ความหมายโดยสถานที่ที่กลายมามีลักษณะนามธรรมมากขึ้น มนุษย์ติดต่อกับใครสักคนที่ไม่เคยรู้จักไม่เคยพบเห็นมาก่อนบนจอคอมพิวเตอร์ แต่ "พื้นที่" ในจอแคบ ๆ นี้กลับไม่มีขอบเขตจำกัด พื้นที่โลกที่เป็นรูปธรรมกับมีข้อจำกัดมากมาย พื้นที่บนจอเป็นพื้นที่ที่อยู่นอกเหนือความสามารถของมนุษย์ที่จะวาดภาพองค์รวมและเข้าหรือครอบคลุมความเป็นไปของระบบอันซับซ้อนของระบบทั้งหมดนี้ได้ อาณาจักรไซเบอร์เป็นชุมชนนามธรรม (abstract community) มันแทนที่การพบปะสื่อสารแบบซึ่งๆ หน้า หรือแบบเดิมเป็นการสื่อสารแบบขยายซึ่งมันไม่ขึ้นกับการติดต่อทางกายภาพ

ท่ามกลางแรงกดดันจากการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องของโลกยุคโลกาภิวัตน์ที่คาดการณ์อะไรได้ชัดเจนน้อยลงกว่าเดิม องค์กรต่างๆ กำลังเผชิญกับความพยายามจะรักษาความเป็นตัวตนที่มีเป้าหมาย มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลไว้ให้ได้ และในความพยายามดังกล่าวข้างต้น ก็เพื่อรักษาสິงดีๆ ที่ใครๆ ก็ต้องการร่วมกันให้อยู่อย่างสอดคล้องประสานกลมกลืนกับการเปลี่ยนแปลง ไม่มีองค์กรใดหรือใครก็ตามที่สามารถที่จะร่วมกันสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ ไปด้วยกันอย่างสอดคล้องกับสิ่งแวดล้อม อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ถ้าหากไม่รู้มาก่อนว่าตนเองเป็นใคร ตนเองอยากเป็นอะไร และสองสิ่งที่กล่าวมานี้ได้มีนักวิชาการให้คำนิยามที่เป็นคำเข้าใจตรงกันว่า “อัตลักษณ์” ไม่ว่าของตัวเองของบุคคลหรืออัตลักษณ์ขององค์กร จะมีส่วนผสมผสานที่จะอธิบายได้จากหลายอย่าง เช่นความเชื่อว่ามีความเป็นไปได้ที่จะทำให้เกิดความสำเร็จ การบรรลุเป้าหมาย หรือการเป้าประสงค์ของตน ดังนั้น การมีกรณีศึกษาในการสร้างอัตลักษณ์องค์กร จึงเป็นสิ่งที่หลายหน่วยงานต้องการเรียนรู้และมีความตระหนัก (awareness) ในตัวเองบนพื้นฐานของการเลือกบางอย่างที่ต้องการที่จะแสดงตนเองหรือยอมรับอย่างตั้งใจกับอัตลักษณ์ที่หน่วยงานองค์กรเลือก ความสำคัญของการแสดงตนก็คือ การระบุได้ว่าองค์กรของเราอัตลักษณ์เหมือนองค์กรอื่นและมีความแตกต่างจากองค์กรอื่นอย่างไรในสายตาคนอื่นที่มององค์กร

เรา ดังนั้น จึงควรมองและเรียนรู้การเกิดขึ้นขององค์กรที่มีอัตลักษณ์เฉพาะ เช่น การสร้างอัตลักษณ์ของสหภาพยุโรป ดังนี้

2.2.2 การสร้างอัตลักษณ์ของสหภาพยุโรป

สหภาพยุโรปเป็น “สภาพผลลัพธ์ของการตกลงความสัมพันธ์ระหว่างรัฐ (European Union Identity) สมาชิก 27 ประเทศ ที่อาจจะพอกกล่าวได้ว่ามีระดับความเหนียวแน่น และขึ้นต่อกันและกันมากที่สุดเท่าที่มีอยู่ในโลกในขณะนี้” แม้ว่าตัวสหภาพยุโรปเองจะยังคงไม่มั่นใจในตัวตนของพวกเขาตนนี้ว่าตกลงแล้วพวกตนคือ “องค์กรความร่วมมือระดับรัฐบาลระหว่างรัฐ (intergovernmental organization)” หรือว่าเป็น “องค์กรระดับเหนือรัฐ (supranational organization)” ซึ่งไม่ใช่เป้าหมายของการนำเสนอแนวคิดหลัก แต่การนำเสนอนี้ต้องการมุ่งเน้นจะนำเสนอ การสร้างอัตลักษณ์ (identity) ของสหภาพยุโรป ทั้งต่อคนในภูมิภาคและคนนอกภูมิภาค อัตลักษณ์นั้น คือ “จินตกรรม” อย่างหนึ่งที่สังคม หรือบุคคลนั้นๆ ก่อร่าง หรือประดิษฐ์ขึ้นทั้งโดยตั้งใจและไม่ตั้งใจ เพื่อสร้างความเป็น “ลักษณะโดดเด่น” ในการเป็น “ภาพตัวแทน” ของสังคมตนหรือตัวตนขึ้นมา การมีอยู่ของอัตลักษณ์ของสังคม หรือบุคคลใดๆ นั้นเป็นเรื่องที่สำคัญมาก เพราะอัตลักษณ์ ในระดับสังคมโดยเฉพาะระดับประเทศ คือ ประดิษฐ์กรรมที่มีคุณประโยชน์มากมายรอบด้านนับตั้งแต่การสร้างความรู้สึกร่วมของความเป็นชาติ ไปจนถึงการทำให้สังคมอื่นมีภาพตัวแทนในการรำลึก (recognize) ถึงการมีอยู่ (existence) ของสังคมเจ้าของอัตลักษณ์นั้นๆ ด้วย

แม้ว่าอัตลักษณ์นั้นจะสามารถเกิดขึ้นได้กับทั้งระดับปัจเจกและระดับองค์กรสังคมทุกขนาด แต่ในที่นี้ ขอจำกัดการกล่าวถึงอัตลักษณ์ในฐานะภาพของสังคมขนาดใหญ่ และจะพยายามบ่งชี้ถึงการสร้างอัตลักษณ์ของยุโรป เพื่อเป็นการปูทางไปสู่การเป็นจักรวรรดิ (Empire) ต่อไป กระบวนการสร้าง “อัตลักษณ์” นั้น สามารถพิจารณาได้โดยง่าย อย่างในประเทศไทยนั้นเราจะพบปรากฏการณ์ที่ชัดเจนอย่างกรณี กลุ่มเสื้อเหลือง และเสื้อแดงที่เกิดขึ้น เป็นต้นนั้น เราจะพบได้ว่าในเริ่มแรกเกิดการพยายามก่อร่างอัตลักษณ์ของกลุ่มสังคมตนขึ้นมา ด้วยการสร้างวาระให้ “ใส่เสื้อสีเหลือง” หากไม่มีการ “สร้างวาระ” ขึ้นมาก่อน ก็ยากที่คนซึ่งมีจุดร่วมทางความคิดตรงกันกลุ่มนั้น หรือสังคมนั้น จะร่วมกันใส่เสื้อเหลืองพร้อมกันอย่างมีได้นัดหมาย และเมื่อการสร้างวาระ “ติดตลาดทางสังคม” แล้ววาระดังกล่าวก็จะกลายสภาพเป็น “อัตลักษณ์” ของกลุ่มสังคมนั้นไป

สิ่งที่น่าสังเกตอีกประการหนึ่งที่น่าสนใจก็คือ การสร้างวาระเพื่อก่อให้เกิดเป็นอัตลักษณ์นั้น มักจะอิงแอบอยู่กับ “มายาคติ (mythology)” บางประการของสังคม ทั้งนี้เพื่อให้การสร้างวาระนั้นกลมกลืนเข้าสู่กลุ่มสังคมได้ง่ายขึ้น ไม่เพียงเท่านั้นลักษณะสำคัญของอัตลักษณ์นั้นยังมีอีกว่า อัตลักษณ์นั้น ในระดับหนึ่งเมื่อสามารถกลืนเข้ากับความเป็นสังคมมากขึ้นเรื่อยๆ จะเริ่มเลื่อนสภาพไปเป็น “มายาคติ” อีกชุดด้วย นั่นคือ “ความรู้สึกเป็นธรรมชาติ” ต่อการแสดงอัตลักษณ์จะเริ่มเปลี่ยนไปกล่าวคือในระยะแรก ๆ จะรู้สึกว่าการแสดงจุดยืนหรืออัตลักษณ์ของกลุ่มสังคมตน แต่เมื่อเกิดความคุ้นชิน หรือ

ชุดอัตลักษณ์นั้นกลมกลืนกับสังคมนั้นๆ มากขึ้น “ความรู้สึกว่าเป็นเรื่องธรรมชาติที่จะแสดงจุดยืนนั้นๆ ก็
จะมากขึ้นไปด้วย” และในที่สุดแล้วก็อาจจะก่อให้เกิดเป็นมายาคติอีกชุดหนึ่งขึ้นได้ และลักษณะสำคัญ
อีกประการของอัตลักษณ์ก็คือ ในขณะที่อัตลักษณ์นั้นสร้างความเป็นตัวตน ความกลมเกลียวในหมู่
สมาชิกของสังคมนั้นๆ ตัวอัตลักษณ์เองก็จะเป็นสิ่งที่ผลักดันให้เกิด “ความเป็นผู้อื่นกับความเป็นตนเอง
(Otherness of Self)” ขึ้นด้วยในกรณีสังคมระดับรัฐหรือชาติโดยเฉพาะรัฐที่มีอิทธิพล และอำนาจมาก
ในระดับที่เป็นจักรวรรดิโลก หรือต้องการก้าวขึ้นไปเป็นจักรวรรดิโลกนั้น อัตลักษณ์จะเป็นสิ่งที่มี
ความสำคัญอย่างยิ่ง ในฐานะเครื่องมือสำคัญในการก้าวขึ้นไปเป็นจักรวรรดิ หรือดำรงความเป็นจักรวรรดิ
เอาไว้ เพราะเมื่อใดก็ตามที่ “โลก” ไม่สามารถนึกถึง “ตัวตน” แห่งความเป็นจักรวรรดินั้นๆ ได้ ย่อมมี
ความหมายในตัวเองว่าจักรวรรดินั้น “หมดความหมายต่อระบบโลก” ไปแล้ว หรืออีกนัยหนึ่ง “ไม่ได้
เป็นจักรวรรดิอีกต่อไป”

2.3 แนวคิดทฤษฎีการรับรู้

2.3.1 ทฤษฎีการรับรู้

การรับรู้ (Perception) เป็นพื้นฐานการเรียนรู้ที่สำคัญของบุคคล เพราะการตอบสนอง
พฤติกรรมใดๆ จะขึ้นอยู่กับรับรู้จากสภาพแวดล้อมของตนและความสามารถในการแปลความหมาย
ของสภาพนั้นๆ ดังนั้นการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ จึงขึ้นอยู่กับปัจจัยการรับรู้และสิ่งเร้าที่มีประสิทธิภาพ
ซึ่งปัจจัยการรับรู้ ประกอบด้วย ประสาทสัมผัส และปัจจัยทางจิตคือ ความรู้เดิม ความต้องการ และเจต
คติ เป็นต้น การรับรู้จะประกอบด้วยกระบวนการสามด้าน คือ การรับสัมผัส การแปลความหมายและ
อารมณ์ การรับรู้เป็นผลเนื่องมาจากการที่มนุษย์ใช้วัยวะรับสัมผัส (Sensory motor) ซึ่งเรียกว่า
เครื่องรับ (Sensory) ทั้ง 5 ชนิด คือ ตา หู จมูก ลิ้น และผิวหนัง จากการวิจัยมีการค้นพบว่า การรับรู้
ของคนเกิดจากการเห็น 75% จากการได้ยิน 13% การสัมผัส 6% กลิ่น 3% และรส 3% การรับรู้จะ
เกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับสิ่งที่มีอิทธิพล หรือปัจจัยในการรับรู้ ได้แก่ ลักษณะของผู้รับรู้ ลักษณะ
ของสิ่งเร้า การที่มนุษย์จะรับรู้และสามารถพัฒนาจนเป็นการเรียนรู้ได้ดีหรือไม่นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับ
องค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้

1. สติปัญญา ผู้มีสติปัญญาสูงกว่า ย่อมรับรู้ได้ดีกว่าผู้มีสติปัญญาต่ำกว่า
2. การสังเกตและพิจารณา ขึ้นอยู่กับความชำนาญ และความสนใจต่อสิ่งเร้า
3. คุณภาพของจิตในขณะนั้น ถ้ามีความเหนื่อยอ่อน เครียด หรืออารมณ์ขุ่นมัว อาจทำให้แปล
ความหมายของสิ่งเร้าที่สัมผัสได้ไม่ดี แต่ในทางตรงกันข้าม หากสภาพจิตใจผ่องใส ปลอดโปร่ง ก็จะทำให้
การรับรู้และการเรียนรู้เป็นไปด้วยดี และเป็นระบบ

2.3.2 การจัดระบบการรับรู้

มนุษย์เมื่อพบสิ่งเร้าไม่ได้รับรู้ตามที่สิ่งเร้าปรากฏแต่นำมาจัดระบบตามหลัก ดังนี้

1. หลักแห่งความคล้ายคลึง (principle of similarity) สิ่งเร้าใดที่มีความคล้ายกันจะรับรู้ว่าเป็นพวกเดียวกัน
 2. หลักแห่งความใกล้ชิด (principle of proximity) สิ่งเร้าที่มีความใกล้กันจะรับรู้ว่าเป็นพวกเดียวกัน
 3. หลักแห่งความสมบูรณ์ (principle of closure) เป็นการรับรู้สิ่งที่ไม่สมบูรณ์ให้สมบูรณ์ขึ้น
- ความคงที่ของการรับรู้ (perceptual constancy) ความคงที่ในการรับรู้มี 3 ประการ ได้แก่
- 1) การคงที่ของขนาด
 - 2) การคงที่ของรูปแบบ รูปทรง
 - 3) การคงที่ของสีและแสงสว่าง

การรับรู้ที่ผิดพลาด แม้ว่ามนุษย์มีอวัยวะรับสัมผัสถึง 5 ประเภทแต่มนุษย์ก็ยังรับรู้ผิดพลาดได้ เช่น ภาพลวงตา การรับฟังความบอกเล่าทำให้เรื่องบิดเบือนไป การมีประสบการณ์และค่านิยมที่ต่างต่างกัน ดังนั้นการรับรู้ถ้าจะให้ถูกต้องจะต้องรับรู้โดยผ่านประสาทสัมผัสหลายทางผ่านกระบวนการคิดไตร่ตรองให้มากขึ้น

2.3.3 หลักการรับรู้สำหรับการศึกษา

1. การรับรู้จะพัฒนาตามวัยและความสามารถที่จะรับรู้สิ่งภายนอกอย่างถูกต้องและเหมาะสม
2. การรับรู้โดยการเห็นจะก่อให้เกิดความเข้าใจดีกว่า การได้ยินและประสาทสัมผัสอื่นๆ ดังนั้นการเรียนรู้โดยผ่านประสาทสัมผัสได้มากจะก่อให้เกิดความเข้าใจที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
3. ลักษณะและวิธีการรับรู้ของแต่ละคน จะแตกต่างกันตามพื้นฐานของบุคลิกภาพและจะแสดงออกตามที่ได้รับรู้และทรงจำของเขา
4. การเข้าใจผู้เรียนทั้งในด้านคุณลักษณะและสภาพแวดล้อมจะเป็นผลดีต่อการจัดการเรียนการสอน

2.4 แนวคิดการหาอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย

ปัจจุบันภาครัฐได้หันมาให้ความสำคัญกับผลลัพธ์หรือความพึงพอใจของประชาชนมากขึ้นโดยปรับปรุงงานบริการเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนซึ่งเป็นผลมาจากการมีพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ด้วยความแตกต่างของงานบริการของภาครัฐและเอกชน ทำให้คนเราเห็นได้ว่าภาคเอกชนครองใจประชาชนในเรื่องการให้บริการมานาน จนทำให้ภาครัฐเสียขวัญไปมาก แต่เมื่อองค์กรภาครัฐเราเข้าสู่ยุคการปฏิรูประบอบราชาธิปไตยทำให้ภาครัฐหันกลับมาเน้นการให้บริการประชาชนมากขึ้น แต่การบริการประชาชนของภาครัฐจะเลียนแบบเอกชนเสียทั้งหมดคงเป็นไปได้

การกำหนดรูปแบบและแนวทางในการอำนวยความสะดวกและตอบสนองความต้องการของประชาชน ซึ่ง ดร. วิพุธ อ่องสกุล ผู้อำนวยการศูนย์นวัตกรรมทางธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA) ชี้ให้เห็นความแตกต่างของงานบริการภาครัฐและภาคเอกชนนั้น รัฐจะให้ความสำคัญกับผลผลิต หรืองานบริการที่มีให้กับประชาชนมากกว่าผลลัพธ์ซึ่งก็คือความพึงพอใจของประชาชน โดยผลลัพธ์นี้แตกต่างกับภาคเอกชนอย่างสิ้นเชิงที่เน้นผลลัพธ์เป็นสำคัญ แต่ในปัจจุบันนี้ ภาครัฐกำลังพลิกตัวหันกลับมาให้ความสำคัญกับผลลัพธ์มากขึ้น หรือเรียกว่าความพึงพอใจของประชาชน นั่นเอง วิธีการก็คือ ภาครัฐได้มีการปรับปรุงงานบริการเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนอย่างแพร่หลาย ส่วนหนึ่งอาจเป็นผลมาจาก พ.ร.ก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 (สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน , 2545) การพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการให้บริการจะให้นั้น หัวใจสำคัญ คือ การเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานมีความเต็มใจที่จะพัฒนาและปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เนื่องจากจะส่งผลดีกับตัวผู้ปฏิบัติงานเอง ทั้งในเรื่องของความสะดวกรวดเร็ว และได้ผลงานที่มีคุณภาพ

นอกจากนี้ผู้บริหารก็มีส่วนสำคัญ เนื่องจากเป็นผู้กำหนด นโยบายและทิศทางการดำเนินงานของหน่วยงานและในบางครั้ง อาจจะต้องอาศัยอำนาจ หรือคำสั่งของผู้บริหาร เพื่อกระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดการพัฒนาและปรับปรุงการทำงานเพื่อให้เกิดการบริการที่มีคุณภาพสะท้อนกับวิสัยทัศน์ปรัชญาและพันธกิจขององค์กร ดังนั้น อัตลักษณ์องค์กรจึงเป็นเรื่องที่ไม่ควรแยกออกจากการนิยามความเป็นตัวตนของคนและองค์กร อัตลักษณ์จะต้องมีการอ้างอิงกับคน สังคม และชุมชน แม้จะเป็นในระดับตัวบุคคลก็จะต้องมีการนิยามตนเองว่ามีตำแหน่งแห่งที่หรือมีบทบาทอย่างไรในสังคมที่บุคคลอาศัยอยู่ สอดคล้องกับ ฉลาดชาย รมิตานนท์ (2550) กล่าวว่า อัตลักษณ์นั้นไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นลอยๆ ตามธรรมชาติ แต่เป็นสิ่งที่เกิดจากการสร้างของวัฒนธรรมในช่วงเวลาหนึ่ง และวัฒนธรรมก็เป็นสิ่งก่อสร้างทางสังคม (social construct) นอกจากนี้วัฒนธรรมก็ไม่ใช่สิ่งที่หยุดนิ่งหรือตายตัว หากแต่มีรูปแบบเป็นวงจรที่เรียกว่า “วงจรแห่งวัฒนธรรม” (circuit of culture)

ดังนั้น อัตลักษณ์ทั้งหลายจึงมีกระบวนการถูกผลิต (produced) ให้เกิดขึ้น สามารถถูกบริโภค (consumed) และถูกควบคุมจัดการ (regulated) อยู่ในวัฒนธรรมเหล่านั้น และทั้งนี้ยังมีการสร้างความหมายต่างๆ (creating meanings) ผ่านทางระบบต่างๆ ของการสร้างภาพตัวแทน (symbolic systems of representation) ที่เกี่ยวกับตำแหน่งแห่งที่ต่างๆ ทางอัตลักษณ์อันหลากหลายที่เราเลือกใช้ หรือนำเอามาสร้างเป็นอัตลักษณ์ของเรา

2.4.1 แนวคิดการหาอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเพชรบูรณ์

แนวความคิดหลักในการหาอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์โดยการมีส่วนร่วม (ชัยณรงค์ ชันผณี, 2554) เป็นการค้นหาเอกลักษณ์ที่เป็นจุดเด่นของหน่วยงานองค์กรในระดับคณะวิชาจากการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์กรในการกำหนดทิศทางและจุดยืน ทั้งในส่วนที่เป็นการแสดงสัญลักษณ์ และส่วนที่เป็นนามธรรมในอุดมการณ์ขององค์กรทางด้านค่านิยม ความเชื่อของคนในองค์กร

ที่ต้องการจะยกระดับการสร้างและพัฒนาองค์กรภาครัฐให้สอดคล้องตามวิสัยทัศน์ขององค์กรและมหาวิทยาลัย เพื่อให้บรรลุตาม ยุทธศาสตร์ที่ 2: สร้างและพัฒนาองค์ความรู้โดยบูรณาการศาสตร์สากลกับภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยต้องการให้เกิดผลลัพธ์ตาม เป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์ที่ 2.1: ผลงานวิจัยได้รับการยอมรับ สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างชัดเจน และที่ 2.2: มีการบริหารจัดการงานวิจัยที่เป็นระบบเชื่อมโยงกับภารกิจของมหาวิทยาลัยในทุกด้าน ซึ่งจะส่งผลให้มหาวิทยาลัยและทุกส่วนราชการ มีการพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืน โดยอาศัยนวัตกรรมการสอนใหม่ ๆ ในการถ่ายทอดการปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งเกิดกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ อย่างต่อเนื่อง มีการปรับเปลี่ยนและประยุกต์กับการเปลี่ยนแปลง ต่อไป

ปัจจุบันมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ยังไม่มีการกำหนดแนวทางในการใช้อัตลักษณ์องค์กรระดับหน่วยงานภายในที่เป็นคณะวิชา สถาบัน หรือสำนักต่างๆ ที่สามารถยึดถือเป็นแบบร่วมกันของหน่วยงานในมหาวิทยาลัยอย่างเป็นรูปธรรม ทำให้มีการผลิตและใช้สิ่งต่างๆ ที่เป็นความคิดความเชื่อของกลุ่มนักศึกษาบางกลุ่มที่ต้องการแสดงสัญลักษณ์ความเป็นกลุ่ม พวก หรือ รุ่น ของตนเอง มีการนำสัญลักษณ์ต่าง ๆ แสดงความเป็นรุ่นของตนขึ้นมาเอง เช่น การแสดงโลโก้ การใช้เสื้อผ้า ชุดฟอร์ม ฯลฯ ทำให้เกิดความหลากหลายแต่ในขณะเดียวกันก็ก่อให้เกิดความสับสน ความไม่ชัดเจนในสัญลักษณ์ต่างๆ รวมทั้งก่อให้เกิดความไม่เหมาะสมในการใช้สัญลักษณ์ สัญลักษณ์ ต่าง ๆ อย่างไม่ตั้งใจ เช่น การใช้ตราสัญลักษณ์ในที่ที่ไม่เหมาะสม การใช้ชื่อ หรืออักษรย่อที่ไม่ถูกต้อง ตามหลักวิชา เพื่อสื่อถึงความเป็นคณะวิชา สถาบัน สำนักต่างๆ หรือมหาวิทยาลัย ในบริบทที่เหมาะสมอย่างไม่เป็นทางการ กึ่งทางการ หรืออย่างเป็นทางการ ไปในแนวทางเดียวกัน

โดยอาศัยนิยามอัตลักษณ์องค์กร(Corporate Identity) ซึ่งหมายถึง สิ่งต่างๆ ที่องค์กรใช้ในการสื่อถึงความเป็นองค์กรนั้นๆ เช่น ตราสัญลักษณ์ (Logo), สี และคำนิยาม (Motto) ที่สะท้อนปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป็นต้น เป็นกรอบแนวคิดในการสร้างกระบวนการรับรู้และค้นหาอัตลักษณ์ของแต่ละหน่วยงานทั้งด้านนิยาม (Motto) และตราสัญลักษณ์ (Logo) อย่างมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกระดับในหน่วยงาน โดยมีเป้าหมายเพื่อให้เกิดการตระหนักในการสร้างหรือการเปลี่ยนแปลงอัตลักษณ์ที่สะท้อนองค์กรของหน่วยงานตนเองอย่างชัดเจนต่อไป ซึ่งอาจอยู่ในรูปแบบใดแบบหนึ่ง หรือทั้ง 2 แบบ ดังนี้

- 1) **อัตลักษณ์องค์กรเชิงนิยาม (Motto of corporate Identity)** หมายถึง คำนิยามต่าง ๆ ที่สะท้อนความเป็นองค์กร อาจอยู่ในรูปปณิธาน ปรัชญา วิสัยทัศน์ รวมถึงภารกิจต่าง ๆ ขององค์กรใช้ในการสื่อถึงความเป็นองค์กรนั้น ๆ
- 2) **อัตลักษณ์องค์กรเชิงสัญลักษณ์ (Logo of corporate Identity)** หมายถึง ตราสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่สะท้อนความเป็นองค์กร อาจอยู่ในสี สัญลักษณ์ ตราสัญลักษณ์ ขององค์กรใช้ในการสื่อถึงความเป็นองค์กรนั้น ๆ

โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเชิงสัญลักษณ์ จากการทำการศึกษาวิจัยพบว่ามหาวิทยาลัย ควรจะมีตราสัญลักษณ์ (Logo) 3 ประเภทสำหรับใช้ในโอกาสต่างๆ กัน ดังนี้

1) **ตราสัญลักษณ์ที่เป็นทางการ (Formal Logo)** ซึ่งได้แก่ ตราพระราชลัญจกร เป็นสิ่งที่ควรรักษาไว้สำหรับใช้ ในโอกาสที่สำคัญ เช่น ใบปริญญาบัตร ใบประกาศเกียรติคุณ และโลโก้เชิญเกียรติ

2) **ตราสัญลักษณ์กึ่งทางการ (Semi-Formal Logo)** สำหรับใช้ในโอกาสทั่วไปสำหรับหน่วยงานระดับคณะ ศูนย์ สำนัก หรือ สถาบัน ของมหาวิทยาลัย เช่น นามบัตร หัวจดหมาย เว็บไซต์ ป้ายประชาสัมพันธ์ สื่อสิ่งพิมพ์ และประชาสัมพันธ์อื่นทั่วไป

3) **ตราสัญลักษณ์ที่ไม่เป็นทางการ (Informal Logo)** สำหรับใช้ในโอกาสที่ต้องการความเป็นกันเอง ไม่เป็นทางการมากนัก เช่น การจัดกิจกรรมของหลักสูตรสาขาวิชา การจัดกิจกรรมค่าย สันทนาการต่างๆ ซึ่งน่าจะเป็นระดับสาขาวิชาต่าง ๆ ชุมชม ชมรม ที่เป็นสัญลักษณ์เฉพาะกลุ่ม เป็นต้น

2.4.2 อัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเพชรบูรณ์ พ.ศ. 2555

อัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ พ.ศ. 2555 หมายถึง การกำหนดลักษณะสำคัญและจำเป็นที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ต้องการให้สามารถสะท้อนได้จากคุณลักษณะของนักศึกษาและบัณฑิตของมหาวิทยาลัยที่ชัดเจนตามปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจและวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งมหาวิทยาลัย และได้ออกประกาศสภามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ เรื่อง การกำหนดอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2555 ซึ่งกำหนด ดังนี้

อัตลักษณ์ คือ “บัณฑิตมีความรู้ สู้งาน”

“มีความรู้” หมายถึง การมีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะและความสามารถด้านวิชาการในศาสตร์ต่าง ๆ ที่ได้เล่าเรียน และมีความสามารถในการปฏิบัติงาน ตลอดจนมีความรู้เท่าทันการเป็นไปและการเปลี่ยนแปลงของประเทศและของโลก ซึ่งเกิดจากการใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีระเบียบวินัยในการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่มีความรู้

“สู้งาน” หมายถึง ความมุ่งมั่น ตั้งใจ ขยัน มานะ อดทน มีความเพียรพยายาม มีวินัย มีมนุษยสัมพันธ์ มีจิตอาสา และมีความรับผิดชอบในการทำงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับชาติของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทย การเรียนรู้ หมายถึง ผลการเรียนรู้ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่คาดหวังให้นักศึกษาพัฒนาขึ้นจากประสบการณ์ที่ได้รับระหว่างการศึกษอย่างน้อย 5 ด้าน ได้แก่

1) **ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Moral)** หมายถึง การพัฒนานิสัยในการประพฤติอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และด้วยความรับผิดชอบต่อทั้งส่วนตนและส่วนรวม ความสามารถในการปรับวิถีชีวิตในความขัดแย้งทางค่านิยม การพัฒนานิสัยและการปฏิบัติตนตามศีลธรรม ทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคม

2) **ด้านความรู้ (Knowledge)** หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจ การนึกคิดและการนำเสนอข้อมูล การวิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริงในหลักการ ทฤษฎี ตลอดจนกระบวนการต่าง ๆ และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้

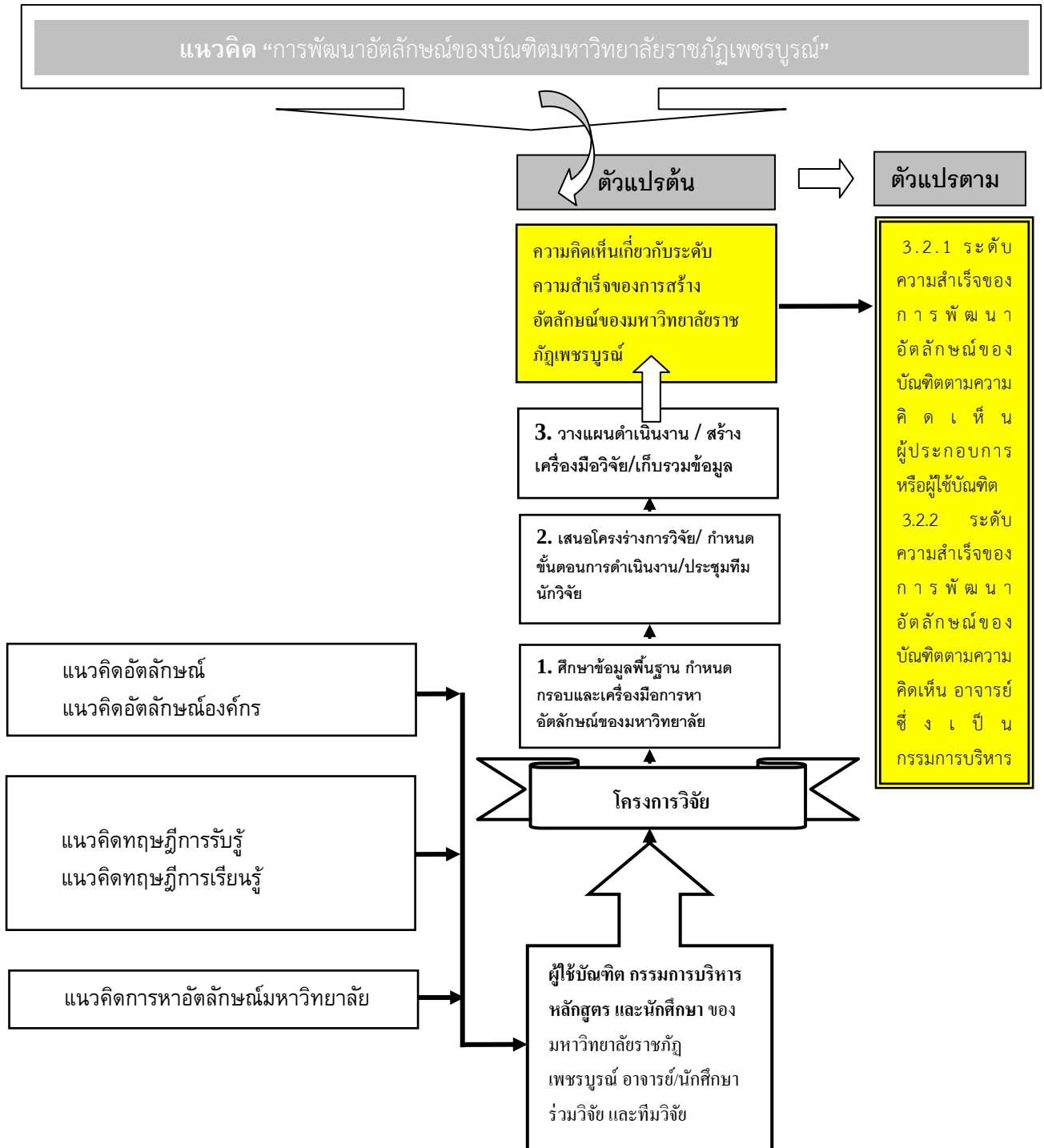
3) **ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills)** หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์และใช้ความรู้ ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และกระบวนการต่าง ๆ ในการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ ๆ ที่ไม่ได้คาดคิดมาก่อน

4) **ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and Responsibility)** หมายถึง ความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม การแสดงถึง ภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบ ต่อตนเองและสังคม ความสามารถในการวางแผนและรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง

5) **ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical Analysis, Communication and Information Technology Skills)** หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ความสามารถในการใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์และสถิติ ความสามารถในการสื่อสารทั้งการพูด การเขียน และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ดังนั้น ผู้วิจัยและคณะ จึงคิดว่าการวิจัย เรื่อง การศึกษาระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ในความคิดเห็นของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิต จะเป็นเครื่องมือที่เป็นรูปธรรมอันหนึ่งซึ่งจะกระตุ้นให้หน่วยงานภายในของมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะบุคลากรในองค์กรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในหน่วยงานต่างๆ ได้มีความตระหนัก ศึกษาวิธีการและมีส่วนร่วมในการสร้างอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยให้เด่นชัด สามารถสะท้อนได้จากคุณลักษณะของนักศึกษา และบัณฑิตของมหาวิทยาลัยที่ชัดเจนตามปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจและวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งมหาวิทยาลัย ตามประกาศสภามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ เรื่อง การกำหนดอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2555 ต่อไป

2.5 กรอบแนวคิดการดำเนินงาน

บทที่ 3

วิธีดำเนินงาน

การวิจัย เรื่อง การศึกษาระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ในความคิดเห็นของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิตนี้ คณะผู้วิจัย ได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎีจากเอกสาร ตำรา ตลอดจนหลักวิชาการที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย และทำการจัดเตรียมอุปกรณ์และวิธีดำเนินงาน ตามขั้นตอนการดำเนินการวิจัยไว้ ดังนี้

3.1 ขั้นตอนและวิธีการศึกษา

ขั้นตอนและวิธีการวางแผนในการศึกษาวิจัย ทำดังนี้

ระยะที่1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับการหาและสร้างอัตลักษณ์ อัตลักษณ์องค์กร วิเคราะห์ประเด็นเนื้อหา นิยามศัพท์ และศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนเก็บรวบรวมข้อมูล

ระยะที่2 ออกแบบเครื่องมือติดตามประเมินผลการรับรู้และการพัฒนาอัตลักษณ์ของหลักสูตรสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องในมหาวิทยาลัย จากนั้นจัดการผลิตและพัฒนาเครื่องมือ เพื่อให้มีความเที่ยงตรง ตรวจสอบง่าย และมีความเป็นสากล

ประชุมผู้ร่วมวิจัยครั้งที่ 1

ระยะที่3 เก็บรวบรวมข้อมูล โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นหน่วยนับแบบเจาะจงในระดับหลักสูตรสาขาวิชาเฉพาะที่เปิดเรียนและสอนในปีการศึกษา 2556 และการสุ่มอย่างง่ายสำหรับหน่วยตัวอย่างที่ตอบแบบสำรวจซึ่งเป็นผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิต เป็นกรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษาของหลักสูตรตามที่เจาะจงไว้ ดังกล่าวของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ประชุมผู้ร่วมวิจัยครั้งที่ 2

ระยะที่4 วิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลการวิจัย ให้ ครอบคลุมขอบเขตการวิจัยและวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ประชุมผู้ร่วมวิจัยครั้งที่ 3

ระยะที่5 เขียนรายงานการวิจัยและจัดพิมพ์รูปเล่มเผยแพร่

3.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิจัย

1. ค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
2. การออกแบบเครื่องมือและสร้างแบบสำรวจความคิดเห็นต่อการพัฒนาอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
 - 2.1) กำหนด ตัวอย่างแบบเจาะจงที่เป็นหลักสูตรเป้าหมายการสำรวจข้อมูล
 - 2.2) กำหนด ตัวอย่างแบบสุ่มอย่างง่ายที่เป็นผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิต เป็นกรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษาของหลักสูตรตามที่เจาะจงไว้ในข้อ 2.1
 - 2.3) กำหนด ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาอัตลักษณ์มหาวิทยาลัย
 - 2.4) กำหนดเกณฑ์การแปลผลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาอัตลักษณ์มหาวิทยาลัย
 - 2.5) กำหนดสูตรในการวิเคราะห์ผลสำรวจระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาอัตลักษณ์มหาวิทยาลัย
3. สำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาอัตลักษณ์มหาวิทยาลัย จากตัวอย่างแบบเจาะจงที่เป็นหลักสูตรเป้าหมายการสำรวจข้อมูล และตัวอย่างแบบสุ่มอย่างง่ายที่เป็นผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิต เป็นกรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษาของหลักสูตรตามที่เจาะจงไว้
4. ประชุมเชิงปฏิบัติการผู้ร่วมวิจัย
 - 4.1) ชี้แจงกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 4.2) กำหนดกระบวนการและวิธีการลงรายการข้อมูล
 - 4.3) คำนวณค่าเชิงสถิติ วิเคราะห์ และอธิบายผลเพื่อหาข้อสรุปในการพัฒนาอัตลักษณ์มหาวิทยาลัย
 - 4.4) จัดทำร่างแบบรายงาน ผลสรุปประเด็นการพัฒนาอัตลักษณ์มหาวิทยาลัย
5. สรุปผลและทำรายงานผลการวิจัย
6. พิมพ์รูปเล่มวิจัยเพื่อการเผยแพร่ผลงานวิจัย

3.3 อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจความคิดเห็นต่อการพัฒนาอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ เรียกว่า แบบสำรวจคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา จำแนกเป็น 5 ด้าน ตามผลการพัฒนาการเรียนรู้ของหลักสูตรมาตรฐานคุณวุฒิระดับชาติ (มคอ.) และกำหนดระดับความคิดเห็นไว้ 5 ระดับ เป็นดังนี้

ระดับพอใจมาก	กำหนดค่าระดับเป็น 5 คะแนน
ระดับพอใจ	กำหนดค่าระดับเป็น 4 คะแนน
ระดับพอใจน้อยจนเกือบจะไม่พอใจ	กำหนดค่าระดับเป็น 3 คะแนน
ระดับไม่พอใจ	กำหนดค่าระดับเป็น 2 คะแนน
ระดับไม่พอใจมาก	กำหนดค่าระดับเป็น 1 คะแนน

แบ่งเป็น 2 แบบ ได้แก่

- 1) แบบสำรวจคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาสำหรับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2555 ใช้สำรวจข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาจากการสอบถามความคิดเห็นของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิตของหลักสูตรตามที่เจาะจงไว้
- 2) แบบสำรวจความสำเร็จการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ประจำปีการศึกษา 2556 ใช้สำรวจข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาจากการสอบถามความคิดเห็นของกรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษาของหลักสูตรตามที่เจาะจงไว้

3.3.1 แบบสำรวจคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาสำหรับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2555

แบบสำรวจคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา สำหรับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2555

เรียน ผู้ใช้บัณฑิต

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ขอความร่วมมือในการตอบแบบสำรวจคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับพัฒนาคุณภาพบัณฑิตของมหาวิทยาลัยต่อไป

ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ท่านให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

หากมีปัญหา/ข้อสงสัย โปรดติดต่อ โทร : 056-717100 ต่อ 2504, 3205 Fax : 056-

717120

ข้อมูลเกี่ยวกับบัณฑิต(ส่วนของบัณฑิตกรอก)

ชื่อบัณฑิต นาย/นาง/นางสาว.....นามสกุล

คณะ.....สาขาวิชา.....รหัสนักศึกษา.....

ข้อมูลสถานที่ทำงานของบัณฑิต

ชื่อสถานที่ทำงาน.....เลขที่.....ตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....เบอร์โทรศัพท์.....

บัณฑิตทำงานที่หน่วยงาน/องค์กร/บริษัทแห่งนี้เป็นระยะเวลานานเท่าใด

☐ 1) น้อยกว่า 4 เดือน ☐ 2) 4 เดือนขึ้นไป แต่ไม่ถึง 6 เดือน ☐ 3) 6 เดือนขึ้นไป แต่ไม่ถึง 9 เดือน

☐ 4) 9 เดือนขึ้นไป แต่ไม่ถึง 1 ปี ☐ 5) ตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป

ข้อมูลเกี่ยวกับบัณฑิต (ส่วนของนายจ้างหรือผู้ใช้บัณฑิตกรอก)

คำชี้แจง ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ใน ☐ หน้าคำตอบ หรือเติมข้อความลงบนเส้นประ.....

ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้บัณฑิต

ข้อ 1. เพศ ☐ 1) ชาย ☐ 2) หญิง

ข้อ 2. อายุ ☐ 1) ต่ำกว่า 30 ปี ☐ 2) 30 – 39 ปี

☐ 3) 40 – 49 ปี ☐ 4) 50 – 59 ปี

☐ 5) 60 ปีขึ้นไป

ข้อ 3. ระดับการศึกษาสูงสุด ☐ 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ 2) ปริญญาตรี

☐ 3) ปริญญาโท ☐ 4) ปริญญาเอก

☐ 5) อื่นๆ ระบุ.....

ข้อ 4. ประเภทหน่วยงาน ☐ 1) หน่วยงานราชการ ☐ 2) รัฐวิสาหกิจ

☐ 3) บริษัทเอกชน ☐ 4) อื่นๆ ระบุ.....

ข้อ 5. ตำแหน่งปัจจุบัน ☐ 1) ผู้จัดการ/ผู้อำนวยการ ☐ 2) หัวหน้ากลุ่ม/หัวหน้าฝ่าย/หัวหน้าแผนก

☐ 3) หัวหน้างาน ☐ 4) อื่นๆ ระบุ.....

ตอนที่ 2 : ความคิดเห็นต่อ “คุณภาพบัณฑิต” ของผู้ใช้บัณฑิต

ข้อ 6. ระดับความคิดของท่านที่มีต่อคุณภาพของบัณฑิตท่านนี้ มีอย่างน้อยเพียงใด ในประเด็นต่างๆ ต่อไปนี้

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น				
	พอใจ มาก (5)	พอใจ (4)	พอใจน้อย จนเกือบจะ ไม่พอใจ	ไม่พอใจ (2)	ไม่พอใจ มาก (1)

			(3)		
6.1 คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ					
1) มีคุณธรรม จริยธรรม					
2) ตระหนักในศิลปวัฒนธรรมของชาติ					
3) มีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัยและเคารพกฎกติกาของสังคม					
4) มีการบ่มเพาะประสบการณ์ในสาขาวิชาชีพที่ศึกษาขึ้นพื้นฐานตามหลักสูตรกำหนด					
5) ความซื่อสัตย์ สุจริต					
6) การตรงต่อเวลา					
7) ความขยันหมั่นเพียร					
8) ความสุภาพ อ่อนน้อมถ่อมตน มีสัมมาคารวะ					
9) การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ					
10) ความอดทนในการปฏิบัติงาน					
6.2 ความรู้ความสามารถพื้นฐาน					
1) มีความสามารถในการแก้ปัญหาและข้อโต้แย้งในสถานการณ์อื่น ๆ และการแก้ปัญหาในการทำงานได้					
2) ความมีปฏิภาณไหวพริบและการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์					
3) ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
4) ความสามารถในการแสดงความคิดเห็นอย่างเหมาะสม					
5) ความสามารถในการตัดสินใจ					
6.3 ทักษะทางปัญญา					
1) สามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีทักษะในการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล					
2) สามารถพิจารณาแสวงหาและเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาทางวิชาการหรือวิชาชีพโดยยอมรับข้อจำกัดทางธรรมชาติของความรู้ในสาขาวิชาของตนเอง					
3) ความรู้ความสามารถทางวิชาการตามสาขาที่เรียนมาหรือที่เกี่ยวข้อง					
4) การนำความรู้มาปรับและประยุกต์ใช้ในการทำงาน					
5) ความสามารถในการเฝ้าหาความรู้ใหม่ๆ เพื่อพัฒนางาน และพัฒนาตนเอง					
6) สามารถแสดงคุณภาพของงานที่ได้รับมอบหมาย					
6.4 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ					
1) มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น					
2) มีภาวะผู้นำในการทำงานของกลุ่ม					
3) มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการทำงานของกลุ่ม					
4) มีความรับผิดชอบต่ออาชีพ					
ประเด็น	ระดับความคิดเห็น				
	พอใจ มาก (5)	พอใจ (4)	พอใจน้อย จนเกือบจะ ไม่พอใจ	ไม่พอใจ (2)	ไม่ พอใจ มาก

			(3)		(1)
5) มีน้ำใจและเสียสละ พร้อมอุทิศตนในการทำงานเพื่อส่วนรวม					
6) ได้รับความเชื่อถือและไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน					
7) ได้รับความเชื่อถือและไว้วางใจจากเพื่อนร่วมงาน					
8) มีส่วนร่วมในการเสนอแนวคิดใหม่ๆ					
9) ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น					
6.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ					
1) มีความสามารถในการวิเคราะห์ด้วยกระบวนการทางคณิตศาสตร์หรือวิทยาศาสตร์ อย่างมีวิจารณ์ญาณเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ					
2) มีความรู้ทางด้านทักษะภาษาไทย รวมทั้งสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
3) มีความรู้ทางด้านทักษะภาษาต่างประเทศ รวมทั้งสามารถสื่อสารได้อย่าง มีประสิทธิภาพ					
4) มีความรู้และทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการแสวงหาความรู้เพื่อนำไปใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ					
5) สามารถสรุปประเด็น หัวข้อการประชุม การสนทนาได้ถูกต้องชัดเจน					
6.6 ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ (สำหรับบัณฑิตวิชาชีพครู)					
1) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ที่มีรูปแบบหลากหลาย อย่างสร้างสรรค์					
2) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่หลากหลาย ทั้งผู้เรียนที่มี ความสามารถพิเศษ ผู้เรียนที่มีความสามารถปานกลาง และผู้เรียนที่มีความต้องการ พิเศษอย่างมีนวัตกรรม					
3) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ในวิชาเอกที่จะสอนอย่างบูรณาการ					

ตอนที่ 3 : ความคิดเห็นต่อ “คุณภาพบัณฑิตตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย” ของผู้ใช้บัณฑิต

ข้อ 7. ระดับความคิดเห็นของท่านที่มีต่อคุณภาพของบัณฑิต ตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย (“บัณฑิตมีความรู้ สู้งาน”) มีอย่างน้อยเพียงใด
ในประเด็นต่างๆ ต่อไปนี้

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น				
	พอใจ มาก (5)	พอใจ (4)	พอใจน้อย จนเกือบจะ ไม่พอใจ (3)	ไม่พอใจ (2)	ไม่พอใจ มาก (1)
1) บัณฑิตมีความรู้ (มีความรู้ความสามารถ ทักษะทางปัญญา และความสามารถในการ ใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารตามคุณภาพบัณฑิตที่มหาวิทยาลัยกำหนด)					
2) บัณฑิตสู้งาน (มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามข้อกำหนดด้านคุณธรรม จริยธรรมและ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีความรับผิดชอบและจิตอาสา)					

ข้อ 8. ข้อควรปรับปรุง/ข้อเสนอแนะ.....
.....

3.3.2 แบบสำรวจคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ประจำปีการศึกษา 2556

แบบสำรวจความสำเร็จการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ประจำปีการศึกษา 2556

เรียน คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ขอความร่วมมือในการตอบแบบสำรวจ และวิเคราะห์ ความสำเร็จการพัฒนานักศึกษาของหลักสูตรสาขาวิชาตามข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของบัณฑิตเป็นระยะ เพื่อติดตามคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา และใช้เป็น ข้อมูลสำหรับพัฒนาคุณภาพบัณฑิตของมหาวิทยาลัยต่อไป

ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ท่านให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

หากมีปัญหา/ข้อสงสัย โปรดติดต่อ โทร : 056-717100 ต่อ 2504, 3205 Fax : 056-

717120

ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรสาขาวิชาและกิจกรรมที่จัด

ชื่อหลักสูตรสาขาวิชา.....

คณะ.....

ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรที่เป็นจุดเน้น

- ☐ กิจกรรม/โครงการ ชื่อ วันที่จัด.....
- ☐ สอนโดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ ชื่อ วันที่จัด.....
- ☐ บ่มประสบการณ์/ประชุมวิชาการ/ศึกษาดูงานนอกสถานที่ วันที่จัด.....

ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตด้านคุณธรรม จริยธรรม ที่เป็นจุดเน้น

- ☐ กิจกรรม/โครงการ ชื่อ วันที่จัด.....
- ☐ อบรมโดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ ชื่อ วันที่จัด.....
- ☐ บ่มประสบการณ์/ฝึกอบรม สถานที่ วันที่จัด.....

ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จในการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

คำชี้แจง ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ใน ☐ หน้าคำตอบ หรือเติมข้อความลงบนเส้นประ.....

ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อ 1. เพศ	☐ 1) ชาย	☐ 2) หญิง
ข้อ 2. อายุ	☐ 1) ต่ำกว่า 30 ปี	☐ 2) 30 – 39 ปี
	☐ 3) 40 – 49 ปี	☐ 4) 50 – 59 ปี
	☐ 5) 60 ปีขึ้นไป	
ข้อ 3. ระดับการศึกษาสูงสุด	☐ 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี	☐ 2) ปริญญาตรี
	☐ 3) ปริญญาโท	☐ 4) ปริญญาเอก
	☐ 5) อื่นๆ ระบุ.....	
ข้อ 4. เกี่ยวข้องกับหลักสูตร	☐ 1) นักศึกษา	☐ 2) กรรมการบริหารหลักสูตร
	☐ 3) อื่นๆ ระบุ.....	
ข้อ 5. เกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิต	☐ 1) ไม่มีส่วนร่วม	☐ 2) มีส่วนร่วมบางครั้ง..
		☐ 3) มีส่วนร่วมทุกครั้ง

ตอนที่ 2 : ความคิดเห็นของท่านต่อคุณภาพความสำเร็จในการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์และการสร้างอัตลักษณ์ของบัณฑิตสาขาวิชา

ข้อ 6. ระดับความคิดของท่านที่มีต่อคุณภาพความสำเร็จในการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์มีมากน้อยเพียงใดในประเด็น ต่อไปนี้
ที่ท่านคิดว่า หลักสูตรสาขาวิชาได้จัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเพื่อพัฒนาให้กับผู้เรียนและบัณฑิต

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น				
	พอใจ มาก (5)	พอใจ (4)	พอใจน้อย จนเกือบจะ ไม่พอใจ (3)	ไม่พอใจ (2)	ไม่พอใจ มาก (1)
6.1 คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ					
1) มีคุณธรรม จริยธรรม					
2) ตระหนักในศิลปวัฒนธรรมของชาติ					
3) มีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัยและเคารพกฎกติกาของสังคม					
4) มีการบ่มเพาะประสบการณ์ในสาขาวิชาชีพที่ศึกษาขึ้นพื้นฐานตามหลักสูตรกำหนด					
5) ความซื่อสัตย์ สุจริต					
6) การตรงต่อเวลา					
7) ความขยันหมั่นเพียร					
8) ความสุภาพ อ่อนน้อมถ่อมตน มีสัมมาคารวะ					
9) การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ					
10) ความอดทนในการปฏิบัติงาน					
6.2 ความรู้ความสามารถพื้นฐาน					
1) มีความสามารถในการแก้ปัญหาและข้อโต้แย้งในสถานการณ์อื่น ๆ และการแก้ปัญหาในการทำงานได้					
2) ความมีปฏิภาณไหวพริบและการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์					
3) ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					

4) ความสามารถในการแสดงความคิดเห็นอย่างเหมาะสม					
5) ความสามารถในการตัดสินใจ					
6.3 ทักษะทางปัญญา					
1) สามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีทักษะในการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล					
2) สามารถพิจารณาแสวงหาและเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาทางวิชาการหรือวิชาชีพโดยยอมรับข้อจำกัดทางธรรมชาติของความรู้ในสาขาวิชาของตนเอง					
3) ความรู้ความสามารถทางวิชาการตามสาขาที่เรียนมาหรือที่เกี่ยวข้อง					
4) การนำความรู้มาปรับและประยุกต์ใช้ในการทำงาน					
5) ความสามารถในการเฝ้าหาความรู้ใหม่ๆ เพื่อพัฒนางาน และพัฒนาตนเอง					
6) สามารถแสดงคุณภาพของงานที่ได้รับมอบหมาย					
6.4 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ					
1) มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น					
2) มีภาวะผู้นำในการทำงานของกลุ่ม					
3) มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการทำงานของกลุ่ม					
4) มีความรับผิดชอบต่ออาชีพ					
ประเด็น	ระดับความคิดเห็น				
	พอใจ มาก (5)	พอใจ (4)	พอใจน้อย จนเกือบจะ ไม่พอใจ (3)	ไม่พอใจ (2)	ไม่ พอใจ มาก (1)
5) มีน้ำใจและเสียสละ พร้อมอุทิศตนในการทำงานเพื่อส่วนรวม					
6) ได้รับความเชื่อถือและไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน					
7) ได้รับความเชื่อถือและไว้วางใจจากเพื่อนร่วมงาน					
8) มีส่วนร่วมในการเสนอแนวคิดใหม่ๆ					
9) ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น					
6.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ					
1) มีความสามารถในการวิเคราะห์ด้วยกระบวนการทางคณิตศาสตร์หรือวิทยาศาสตร์อย่างมีวิจารณญาณเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ					
2) มีความรู้ทางด้านทักษะภาษาไทย รวมทั้งสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
3) มีความรู้ทางด้านทักษะภาษาต่างประเทศ รวมทั้งสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
4) มีความรู้และทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการแสวงหาความรู้เพื่อนำไปใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ					
5) สามารถสรุปประเด็น หัวข้อการประชุม การสนทนาได้ถูกต้องชัดเจน					

6.6 ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ (สำหรับบัณฑิตวิชาชีพครู)

1) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ที่มีรูปแบบหลากหลาย อย่างสร้างสรรค์					
2) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่หลากหลาย ทั้งผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ ผู้เรียนที่มีความสามารถปานกลาง และผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างมีนวัตกรรม					
3) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ในวิชาเอกที่จะสอนอย่างบูรณาการ					

ตอนที่ 3 : ความคิดเห็นต่อ “คุณภาพบัณฑิตตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย” ของท่าน

ข้อ 7. ระดับความคิดเห็นของท่านที่มีต่อคุณภาพของบัณฑิต ตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย (“บัณฑิตมีความรู้ สู้งาน”) มีอย่างน้อยเพียงใด ในประเด็นต่างๆ ต่อไปนี้

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น				
	พอใจ มาก (5)	พอใจ (4)	พอใจน้อย จนเกือบจะ ไม่พอใจ (3)	ไม่พอใจ (2)	ไม่พอใจ มาก (1)
1) บัณฑิตมีความรู้ (มีความรู้ความสามารถ ทักษะทางปัญญา และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารตามคุณภาพบัณฑิตที่มหาวิทยาลัยกำหนด)					
2) บัณฑิตสู้งาน (มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามข้อกำหนดด้านคุณธรรม จริยธรรมและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีความรับผิดชอบและจิตอาสา)					

ข้อ 8. ข้อควรปรับปรุง/ข้อเสนอแนะ.....

3.4 ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยนี้ ใช้กลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ซึ่งเป็นหน่วยศึกษาระดับหลักสูตรสาขาวิชา จำนวน 55 หลักสูตร ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (มคอ.) ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ที่เปิดการเรียนการสอนในส่วนราชการภายในของ 5 คณะวิชา ในปีการศึกษา พ.ศ. 2556 คือ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะเทคโนโลยีการเกษตร คณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และคณะวิทยาการจัดการ ครอบคลุมถึงบุคลากรของหลักสูตรสาขาวิชาที่ใช้เป็นตัวอย่าง สุ่มอย่างง่ายของการสำรวจข้อมูล ดังนี้

3.1) ผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิตของหลักสูตรสาขาวิชา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ตามจำนวนบัณฑิตที่จบการศึกษาในปีการศึกษา 2555 จำนวน 1,536 คน และส่งแบบสำรวจความคิดเห็นที่สมบูรณ์ไม่เป็น Missing Data กลับคืนมาไม่น้อยกว่าร้อยละ 20

3.2) กรรมการบริหารหลักสูตรจำนวน 55หลักสูตรและนักศึกษาของหลักสูตรสาขาวิชาที่ศึกษาในระบบการศึกษาปกติ ปีการศึกษา 2556 และส่งข้อมูลแบบสำรวจความคิดเห็นที่สมบูรณ์ไม่เป็น Missing Data กลับคืนมาไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 (ซึ่งต้องไม่น้อยกว่า 1,700 ฉบับ)

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง รวม จากข้อ 3.1) – 3.3) ที่ส่งแบบสอบถามกลับตามช่วงเวลาที่กำหนด และมีข้อมูลสมบูรณ์ทุกรายการจะถูกนำไปวิเคราะห์ข้อมูล ตามค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัยต่อไป

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1) ค่าฐานนิยม

ค่าฐานนิยม (Mode) คือ จำนวนความถี่สูงสุดของแต่ละประเด็นคำถามที่ได้จากการตอบของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

2) ค่าเฉลี่ย (Mean) คำนวณจากสูตร ดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนนักศึกษาในกลุ่มทดลอง

การแปลผลค่าเฉลี่ย ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อประเด็นคำถามในแบบสอบถามทุกข้อรวมทั้งหมด 7 ข้อ จากแบบสำรวจความคิดเห็น ทั้ง 2 แบบ จะแปลความหมายค่าเฉลี่ยเป็นช่วงคะแนน ดังนี้

4.51 – 5.00	หมายความว่า	เห็นด้วยมากที่สุดหรือพึงพอใจมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายความว่า	เห็นด้วยมากหรือพึงพอใจมาก
2.51 – 3.50	หมายความว่า	เห็นด้วยปานกลางหรือพึงพอใจปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายความว่า	เห็นด้วยน้อยหรือพึงพอใจน้อย
1.00 – 1.50	หมายความว่า	เห็นด้วยน้อยที่สุดหรือพึงพอใจน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการดำเนินงานตามขั้นตอนและการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย เรื่อง การศึกษาระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ในความคิดเห็นของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิต ซึ่งเก็บข้อมูลเชิงสำรวจจากผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิตที่จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยในปีการศึกษา 2555 และกรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระบบการศึกษาปกติ ปีการศึกษา 2556 นำข้อมูลมาวิเคราะห์ผลเป็น ดังนี้

4.1 ผลการสำรวจข้อมูลระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ในความคิดเห็นของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิต

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ในความคิดเห็นของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิต จากการสำรวจคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาสำหรับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2555 โดยเก็บข้อมูลในการสำรวจความคิดเห็นผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิต จากฐานข้อมูลการแสดงสถานะมีงานทำของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาภายใน 1 ปี ทั้งบัณฑิตทั้งสายวิทยาศาสตร์ และสังคมศาสตร์ ปีการศึกษา 2555 แสดงผลการวิเคราะห์เป็น ดังนี้

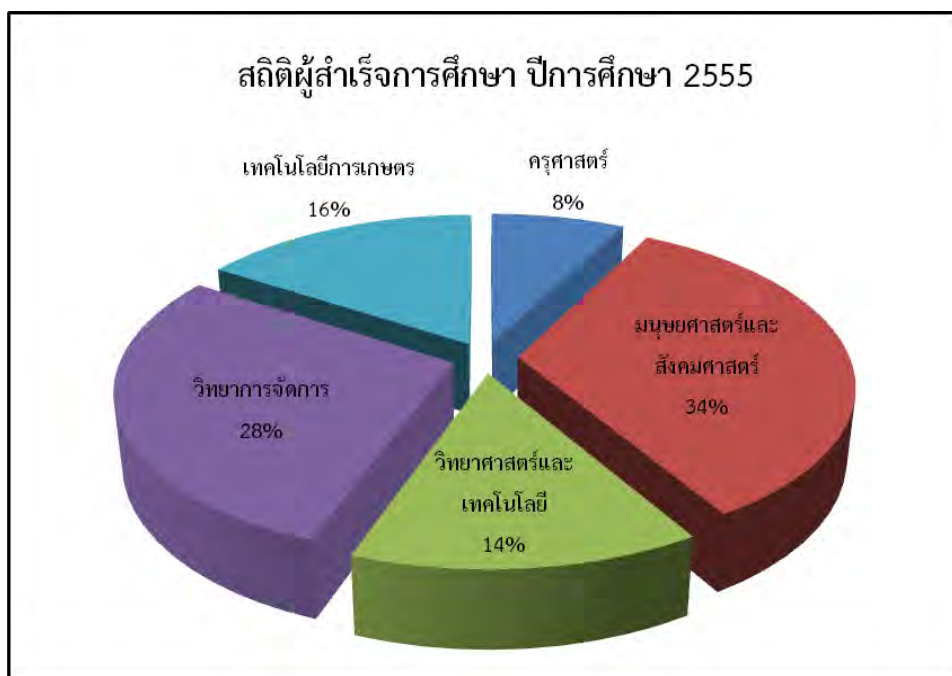
4.1.1 ข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2555

ตารางที่ 4.1 จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาและจำนวนผู้ตอบแบบสำรวจระดับปริญญาตรี จากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ จำแนกตามคณะที่สำเร็จการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2555

คณะ	จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา	จำนวนผู้ตอบแบบสำรวจ	ร้อยละของผู้ตอบแบบสำรวจของแต่ละคณะ
คณะครุศาสตร์	118	104	88.14
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	518	511	98.65
คณะวิทยาการจัดการ	438	390	89.04
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	217	198	91.24
คณะเทคโนโลยีการเกษตร	245	211	86.12
รวม	1,536	1,414	92.06

จากตารางที่ 4.1 มีจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ในปีการศึกษา 2555 จำนวนทั้งหมด 1,536 คน คณะที่มีผู้สำเร็จการศึกษามากที่สุด คือ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 511 คน น้อยที่สุด คือ คณะครุศาสตร์ จำนวน 104 คน และมีผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิต

ที่เป็นนายจ้างของผู้สำเร็จการศึกษาตอบแบบสำรวจกลับมาทั้งหมด จำนวน 1,414 คน คิดเป็นร้อยละ 92.06 เมื่อคิดตามสัดส่วนของผู้ตอบแบบสำรวจเทียบกับจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาของแต่ละคณะแล้วมีจำนวนผู้ตอบแบบสำรวจกลับมามากกว่าร้อยละ 85.00 ทุกคณะ

ภาพที่ 4.1 กราฟวงกลม แสดงจำนวนบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2555 โดยจำแนกสัดส่วนตามคณะเป็นร้อยละของจำนวนบัณฑิตทั้งหมด

จากรูปที่ 4.1 มีจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ในปีการศึกษา 2555 จำนวนทั้งหมด 1,536 คน เมื่อเทียบสัดส่วนเป็นร้อยละแล้วจะพบว่า มีผู้สำเร็จการศึกษาจากมากที่สุดเรียงตามลำดับคณะ คือ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 34 คณะวิทยาการจัดการ คิดเป็นร้อยละ 28 คณะเทคโนโลยีการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 16 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คิดเป็นร้อยละ 14 และคณะครุศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 8

4.1.2 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

การจัดเก็บข้อมูลของผู้ประกอบการที่เป็นนายจ้าง หรือผู้ใช้บัณฑิตของผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ปีการศึกษา 2555 ระดับปริญญาตรี จำนวน 1,536 คน มีผู้ส่งแบบสำรวจความคิดเห็นกลับมาทั้งสิ้น จำนวน 358 คน แสดงข้อมูลทั่วไป ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 จำนวน และร้อยละของลักษณะทั่วไปของผู้ใช้บัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจ
ปีการศึกษา 2555

ลักษณะทั่วไป		จำนวน	ร้อยละ
1.เพศ		358	100.00
	ชาย	182	50.84
	หญิง	176	49.16
2.อายุ		358	100.00
	ต่ำกว่า 30 ปี	134	37.43
	30-39 ปี	76	21.23
	40-49 ปี	79	22.07
	50-59 ปี	62	17.32
	60 ปีขึ้นไป	7	1.96
3.ระดับการศึกษาสูงสุด		358	100.00
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	29	8.10
	ปริญญาตรี	266	74.30
	ปริญญาโท	59	16.48
	สูงกว่าปริญญาโท	3	0.84
	อื่นๆ	1	0.28
4.ประเภทหน่วยงาน		358	100.00
	หน่วยงานราชการ	133	37.15
	รัฐวิสาหกิจ	12	3.35
	บริษัทเอกชน	159	44.41
	อื่นๆ	54	15.08
5.ตำแหน่งปัจจุบัน		358	100.00
	ผู้จัดการ/ผู้อำนวยการ	64	17.88
	หัวหน้ากลุ่ม/หัวหน้าฝ่าย/หัวหน้าแผนก	76	21.23
	หัวหน้างาน	96	26.82
	อื่นๆ	122	34.08

จากตาราง 4.2 พบว่ากลุ่มตัวอย่าง ที่ตอบแบบสำรวจความคิดเห็นของบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาตรี จากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ในปีการศึกษา 2555 จำนวนทั้งหมด 1,536 คน ส่งแบบสำรวจกลับมาเพียง 358 คน คิดเป็นร้อยละ 23.31 เมื่อพิจารณาจากข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสำรวจพบว่าเป็น เพศชายมากกว่าเพศหญิงแต่มีสัดส่วนร้อยละใกล้เคียงกันระหว่างเพศชายต่อเพศหญิง เป็นร้อยละ 50.84 ต่อ ร้อยละ 49.16 และกลุ่มตัวอย่างของผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี จำนวน 266 คน

คิดเป็นร้อยละ 74.30 และกลุ่มตัวอย่างของผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่ที่ส่งแบบสำรวจกลับมาเป็นประเภทหน่วยงานราชการ และผู้ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่ มีอายุต่ำกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.43 มีตำแหน่งส่วนใหญ่เป็นหัวหน้างาน คิดเป็นร้อยละ 26.82 อย่างไรก็ตามเมื่อเทียบกับกลุ่มที่ระบุตำแหน่งอื่น ๆ ที่ระบุไว้ในแบบสำรวจจะพบว่าผู้ตอบแบบสำรวจในกลุ่มนี้มีจำนวนสูงถึงร้อยละ 34.08

4.1.3 ข้อมูลระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลการตอบแบบสำรวจคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ คือ การจัดส่งแบบสำรวจให้แก่ผู้ใช้บัณฑิตตามที่อยู่ที่ใช้บัณฑิตแจ้งไว้ในระบบการตอบแบบสำรวจภาวะการปฏิบัติงานของบัณฑิต ซึ่งการจัดเก็บข้อมูลระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตสามารถแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ
2. ความรู้ความสามารถพื้นฐาน
3. ทักษะทางปัญญา
4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

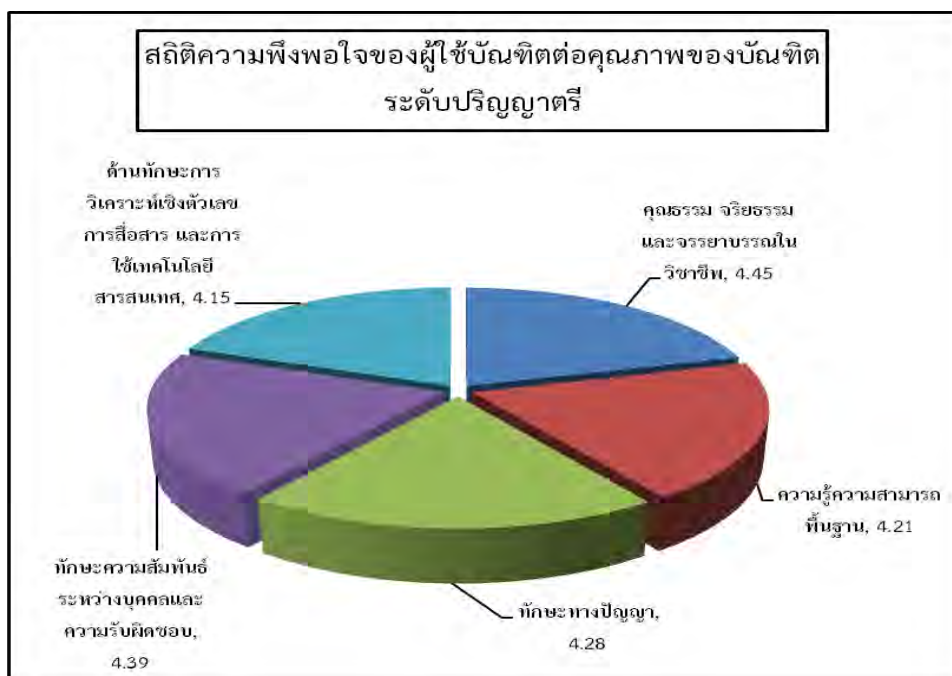
ผลการสำรวจเป็นดังตารางที่ 4.3 ดังนี้

ตารางที่ 4.3 ระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ในความคิดเห็นของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิตซึ่งสำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2555

ประเด็นการประเมิน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนประเมิน	ร้อยละ	ระดับความพึงพอใจ
1) คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ	4.44	88.71	พึงพอใจมาก
2) ความรู้ความสามารถพื้นฐาน	4.21	84.18	พึงพอใจมาก
3) ทักษะทางปัญญา	4.27	85.48	พึงพอใจมาก
4) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	4.38	87.62	พึงพอใจมาก
5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.15	82.99	พึงพอใจมาก
คะแนนเฉลี่ยรวมทั้งสิ้น	4.32	86.42	พึงพอใจมาก

จากตารางที่ 4.3 ผลการสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิตซึ่งสำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2555 ปรากฏว่าผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อระดับการพัฒนาอัตลักษณ์บัณฑิตของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์โดยภาพรวมได้เป็นร้อยละ **86.42** และประเด็นที่ผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิต มีความพึงพอใจมากที่สุด คือด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 88.71

รองลงมา คือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ คิดเป็นร้อยละ 87.62 ด้านทักษะทางปัญญา คิดเป็นร้อยละ 85.48 ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ 84.18 และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศคิดเป็นร้อยละ 82.99ตามลำดับ

ภาพที่ 4.2 กราฟวงกลม แสดงคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิตระดับปริญญาตรีซึ่งสำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2555 จำแนกตามประเด็นอัตลักษณ์ที่การประเมิน

จากกราฟวงกลม เปรียบเทียบสัดส่วนที่เป็นร้อยละของประเด็นอัตลักษณ์ที่การประเมินปรากฏว่า ปรากฏว่าผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาอัตลักษณ์บัณฑิตของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์โดยภาพรวม จากคะแนนเต็ม 5 คะแนน ได้คะแนนเฉลี่ย 4.32 คะแนน และประเด็นที่ผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ ได้คะแนนเฉลี่ย 4.44 คะแนน รองลงมาคือด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบคะแนนเฉลี่ย 4.38 คะแนน ด้านทักษะทางปัญญาคะแนนเฉลี่ย 4.27 คะแนน ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐานคะแนนเฉลี่ย 4.21 คะแนน และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศคะแนนเฉลี่ย 4.15 คะแนน ตามลำดับ

4.1.4 ข้อมูลระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ “บัณฑิตมีความรู้ สู้งาน”

การจัดส่งแบบสำรวจให้แก่ผู้ใช้บัณฑิตตามที่อยู่ที่บัณฑิตแจ้งไว้ในระบบการตอบแบบสำรวจภาวะการมีงานทำของบัณฑิต ครั้งนี้ได้ให้ผู้ตอบแบบสำรวจประมวลความคิดเห็นในลักษณะภาพรวมของอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยในประเด็น “บัณฑิตมีความรู้ สู้งาน” โดยกำหนดประเด็นให้ชัดเจน คือ

1) บัณฑิตมีความรู้ หมายถึง มีความรู้ความสามารถ ทักษะทางปัญญา และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารตามคุณภาพบัณฑิตที่มหาวิทยาลัยกำหนด

2) บัณฑิตสุ้งาน หมายถึง มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามข้อกำหนดด้านคุณธรรม จริยธรรมและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีความรับผิดชอบและจิตอาสา

ซึ่งผลการวิเคราะห์ ข้อมูลระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตปรากฏผลดังตารางที่ 4.4 ดังนี้

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และระดับความพึงพอใจของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิตต่อระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ “บัณฑิตมีความรู้ สุ้งาน”

ประเด็นการประเมิน	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ	ระดับความพึงพอใจ
1) บัณฑิตมีความรู้ (มีความรู้ความสามารถ ทักษะทางปัญญา และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารตามคุณภาพบัณฑิตที่มหาวิทยาลัยกำหนด)	4.37	87.49	พึงพอใจมาก
2) บัณฑิตสุ้งาน (มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามข้อกำหนดด้านคุณธรรม จริยธรรมและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีความรับผิดชอบและจิตอาสา)	4.48	89.55	พึงพอใจมาก
คะแนนเฉลี่ยรวมทั้งสิ้น	4.43	88.52	พึงพอใจมาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรีในระดับคะแนนเฉลี่ย 4.43 คิดเป็นร้อยละ 88.52 และประเด็นที่ผู้ใช้บัณฑิตพึงพอใจมากที่สุด คือ บัณฑิตสุ้งาน คะแนนเฉลี่ย 4.48 คะแนน เป็นร้อยละ 89.55 รองลงมา คือ บัณฑิตมีความรู้ คะแนนเฉลี่ย 4.37 คะแนน เป็นร้อยละ 87.49

ตารางที่ 4.5 รายละเอียดข้อมูลแสดงระดับความสำเร็จของการพัฒนาบัณฑิตตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ในความคิดเห็นของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิตระดับปริญญาตรี จำแนกตามคณะและสาขาวิชา

คณะ/สาขาวิชา	จำนวนผู้ตอบแบบสำรวจ	ผลรวมของค่าคะแนนที่ได้จากการประเมินบัณฑิต	ค่าเฉลี่ยของคะแนนประเมิน	ร้อยละ
คณะครุศาสตร์	32	141.00	4.41	88.13
สาขาวิชาการศึกษามัธยมศึกษา-ค.บ.	2	10.00	5.00	100.00
สาขาวิชาคณิตศาสตร์-ค.บ.	13	59.00	4.54	90.77

คณะ/สาขาวิชา	จำนวน ผู้ตอบแบบ สำรวจ	ผลรวมของค่า คะแนนที่ได้จาก การประเมิน บัณฑิต	ค่าเฉลี่ยของ คะแนน ประเมิน	ร้อยละ
สาขาวิชาภาษาอังกฤษ-ค.บ.	9	40.50	4.50	90.00
สาขาวิชาวิทยาศาสตร์-ค.บ.	8	31.50	3.94	78.75
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	109	489.00	4.49	89.72
สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน-ศศ.บ.	5	21.00	4.20	84.00
สาขาวิชาการพัฒนาสังคม-ศศ.บ.	12	51.50	4.29	85.83
สาขาวิชาดนตรี(ดนตรีสากล)-ศศ.บ.	1	4.50	4.50	90.00
สาขาวิชาดนตรีสากล-ศศ.บ.	1	5.00	5.00	100.00
สาขาวิชานาฏศิลป์และการละคร-ศศ.บ.	2	10.00	5.00	100.00
สาขาวิชานิติศาสตร์-น.บ.	7	33.00	4.71	94.29
สาขาวิชาภาษาอังกฤษ-ศศ.บ.	4	17.00	4.25	85.00
สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนามตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง-รป.บ.	3	14.00	4.67	93.33
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์(การบริหารองค์การภาครัฐ)-รป.บ.	38	158.50	4.17	83.42
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์-ศศ.บ.	-	-	-	-
สาขาวิชารัฐศาสตร์-ศศ.บ.	30	147.00	4.90	98.00
สาขาวิชาศิลปกรรม(ออกแบบนิเทศศิลป์)-ศศ.บ.	3	13.50	4.50	90.00
สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์-ศศ.บ.	3	14.00	4.67	93.33
คณะวิทยาการจัดการ	105	470.00	4.48	89.52
สาขาวิชาการจัดการทั่วไป-บธ.บ.	5	22.50	4.50	90.00
สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ(การจัดการ)-บธ.บ.	30	136.00	4.53	90.67
สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ(การจัดการทรัพยากรมนุษย์)-บธ.บ.	4	16.00	4.00	80.00
สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ(การจัดการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมบริการ)-บธ.บ.	7	29.50	4.21	84.29
สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ(การตลาด)-บธ.บ.	11	47.50	4.32	86.36
สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ(การบริหารทรัพยากรมนุษย์)-บธ.บ.	-	-	-	-
สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ(คอมพิวเตอร์ธุรกิจ)-บธ.บ.	5	21.00	4.20	84.00

คณะ/สาขาวิชา	จำนวน ผู้ตอบแบบ สำรวจ	ผลรวมของค่า คะแนนที่ได้จาก การประเมิน บัณฑิต	ค่าเฉลี่ยของ คะแนน ประเมิน	ร้อยละ
สาขาวิชาการบัญชี-บข.บ.	30	139.00	4.63	92.67
สาขาวิชานิติศาสตร์(การประชาสัมพันธ์)-ศศ.บ.	-	-	-	-
สาขาวิชานิติศาสตร์-นศ.บ.	6	27.50	4.58	91.67
สาขาวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว-ศศ.บ.	1	4.50	4.50	90.00
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์-ศ.บ.	6	26.50	4.42	88.33
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	55	240.50	4.37	87.45
สาขาวิชาคณิตศาสตร์-วท.บ.	3	13.50	4.50	90.00
สาขาวิชาชีววิทยา-วท.บ.	5	22.50	4.50	90.00
สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์-วท.บ.	13	58.50	4.50	90.00
สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม-วท.บ.	2	9.00	4.50	90.00
สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร-วท.บ.	2	8.50	4.25	85.00
สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน-วท.บ.	23	97.00	4.22	84.35
สาขาวิชาเคมี-วท.บ.	3	14.00	4.67	93.33
สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ-วท.บ.	4	17.50	4.38	87.50
คณะเทคโนโลยีการเกษตร	57	244.00	4.28	85.61
สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม(ออกแบบ ผลิตภัณฑ์เฟอร์นิเจอร์)-วท.บ.	-	-	-	-
สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม-วท.บ.	-	-	-	-
สาขาวิชาเกษตรศาสตร์(การจัดการการเกษตร)-วท.บ.	1	4.50	4.50	90.00
สาขาวิชาเกษตรศาสตร์(คหกิจการอาหาร)-วท.บ.	1	4.00	4.00	80.00
สาขาวิชาเกษตรศาสตร์(พืชศาสตร์)-วท.บ.	1	4.00	4.00	80.00
สาขาวิชาเกษตรศาสตร์(สัตวบาล)-วท.บ.	1	4.00	4.00	80.00
สาขาวิชาเกษตรศาสตร์(สัตวศาสตร์)-วท.บ.	1	4.00	4.00	80.00
สาขาวิชาเกษตรศาสตร์-วท.บ.	1	5.00	5.00	100.00
สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม(เทคโนโลยีการผลิต)-ทล.บ.	6	27.00	4.50	90.00
สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม(เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ อุตสาหกรรม)-ทล.บ.	21	88.00	4.19	83.81
สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม(เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์)-ทล.บ.	2	8.00	4.00	80.00

คณะ/สาขาวิชา	จำนวน ผู้ตอบแบบ สำรวจ	ผลรวมของค่า คะแนนที่ได้จาก การประเมิน บัณฑิต	ค่าเฉลี่ยของ คะแนน ประเมิน	ร้อยละ
สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม(เทคโนโลยีอุตสาหกรรม ก่อสร้าง)-ทล.บ.	5	21.00	4.20	84.00
สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม(เทคโนโลยีไฟฟ้า อุตสาหกรรม)-ทล.บ.	17	74.50	4.38	87.65

4.2 ระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ใน ความคิดเห็นของกรรมการบริหารหลักสูตรสาขาวิชาที่ผลิตบัณฑิตและนักศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ในความคิดเห็นของกรรมการบริหารหลักสูตรสาขาวิชาที่ผลิตบัณฑิตและนักศึกษา จากการสำรวจคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาสำหรับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2556 โดยเก็บข้อมูลในการสำรวจความคิดเห็นของกรรมการบริหารหลักสูตรสาขาวิชาและนักศึกษา จากฐานข้อมูลของสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ทั้งสายวิทยาศาสตร์ และสังคมศาสตร์ ปีการศึกษา 2556 แสดงผลการวิเคราะห์เป็น ดังนี้

4.2.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างกรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษาที่ตอบแบบสำรวจ ปีการศึกษา 2556

ตารางที่ 4.6 จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสำรวจการพัฒนาอัตลักษณ์จากกรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษาระดับปริญญาตรี จากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ จำแนกตามคณะ ประจำปีการศึกษา 2556

ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จในการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์			
ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม			
ลักษณะทั่วไป		จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		1,736	100.00
1	ชาย	322	18.55
2	หญิง	1,414	81.45
2. อายุ		1,736	100.00
1	ต่ำกว่า 30 ปี	322	18.55
2	30-39 ปี	1,414	81.45

ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จในการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์			
ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม			
ลักษณะทั่วไป		จำนวน	ร้อยละ
3	40-49 ปี	0	0.00
4	50-59 ปี	0	0.00
5	60 ปีขึ้นไป	0	0.00
3. ระดับการศึกษาสูงสุด		1,736	100.00
1	ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี	1,484	85.48
2	ปริญญาตรี	47	2.71
3	ปริญญาโท	205	11.81
4	ปริญญาเอก	0	0.00
5	อื่นๆ	0	0.00
4. เกี่ยวข้องกับหลักสูตร		1,736	100.00
1	นักศึกษา	1,484	85.48
2	กรรมการบริหารหลักสูตร	205	11.81
3	อื่นๆ	47	2.71
5 เกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิต		1,736	100.00
1	ไม่มีส่วนร่วม	322	18.55
2	มีส่วนร่วมบางครั้ง	1,414	81.45
3	มีส่วนร่วมทุกครั้ง	0	0.00

จากรูปที่ 4.6 จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสำรวจการพัฒนาอัตลักษณ์จากกรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษาระดับปริญญาตรี จากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ประจำปีการศึกษา 2556 พบว่ามีตอบแบบสำรวจทั้งหมด จำนวน 1,736 คน เมื่อพิจารณาจากข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสำรวจพบว่าเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยมีสัดส่วนร้อยละระหว่างเพศชายต่อเพศหญิง เป็นร้อยละ 18.55 ต่อ ร้อยละ 81.45 และกลุ่มตัวอย่างของกรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษาที่ตอบแบบสำรวจมีอยู่ 2 อายุตามแบบสำรวจ คือ มีอายุระหว่าง 30-39 ปี คิดเป็นร้อยละ 81.45 และอายุต่ำกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 18.55 กลุ่มตัวอย่างกรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษาส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี จำนวน 1,484 คน คิดเป็นร้อยละ 85.48 รองลงมามีการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 11.81 และกลุ่มตัวอย่างกรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษาส่วนใหญ่ที่ส่งแบบสำรวจกลับมาเป็นนักศึกษา จำนวน 1,484 คน

คิดเป็นร้อยละ 85.48 รองลงมาเป็นกรรมการบริหารหลักสูตร จำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 11.81 อย่างไรก็ตามเมื่อเทียบกับสัดส่วนของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาอัตลักษณ์ของสาขาวิชาตามที่เราสำรวจแล้วพบว่า กลุ่มที่ตอบว่ามีส่วนร่วมบางครั้ง มีจำนวน 1,414 คิดเป็นร้อยละ 81.45 ที่เหลืออีก 322 คน ระบุว่าไม่มีส่วนร่วมในการพัฒนาอัตลักษณ์เลย คิดเป็นร้อยละ 18.55

4.2.2 ข้อมูลระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลการตอบแบบสำรวจคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ คือ การจัดส่งแบบสำรวจให้แก่กรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษาที่อยู่ในระบบการเปิดการเรียนการสอนปกติในปีการศึกษา 2556 ระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ ถึง เดือน มิถุนายน ซึ่งการจัดเก็บข้อมูลระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตสามารถแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ
2. ความรู้ความสามารถพื้นฐาน
3. ทักษะทางปัญญา
4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ผลการสำรวจเป็นดังตารางที่ 4.7 ดังนี้

ตารางที่ 4.7 ระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ในความคิดเห็นของกรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษาที่อยู่ในระบบการเปิดการเรียนการสอนปกติระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ ถึง เดือนมิถุนายน ในปีการศึกษา 2556

ประเด็นการประเมิน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนประเมิน	ร้อยละ	ระดับความพึงพอใจ
1) คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ	4.28	85.6	พึงพอใจมาก
2) ความรู้ความสามารถพื้นฐาน	4.22	84.4	พึงพอใจมาก
3) ทักษะทางปัญญา	4.26	85.2	พึงพอใจมาก
4) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	4.30	86.0	พึงพอใจมาก
5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.20	84.0	พึงพอใจมาก
คะแนนเฉลี่ยรวมทั้งสิ้น	4.25	85.04	พึงพอใจมาก

จากตารางที่ 4.3 ผลการสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษาที่อยู่ในระบบการเปิดการเรียนการสอนปกติระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ถึง เดือนมิถุนายน ในปีการศึกษา

2556 ผลปรากฏว่าผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อระดับการพัฒนาอัตลักษณ์บัณฑิตของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์โดยภาพรวมได้เป็นร้อยละ 85.04 และประเด็นที่กรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษามีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ คิดเป็นร้อยละ 86.0 รองลงมา คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 85.6 ทักษะทางปัญญา คิดเป็นร้อยละ 85.2 ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ 84.4 และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศคิดเป็นร้อยละ 84.0 ตามลำดับ

4.2.3 ข้อมูลระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ “บัณฑิตมีความรู้ สู้งาน”

การจัดส่งแบบสำรวจให้แก่ กรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษาที่อยู่ในระบบการเปิดการเรียนการสอนปกติระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ถึง เดือนมิถุนายน ในปีการศึกษา 2556 ครั้งนี้ได้ให้ผู้ตอบแบบสำรวจประมวลความคิดเห็นในลักษณะภาพรวมของอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยในประเด็น “บัณฑิตมีความรู้ สู้งาน” โดยกำหนดประเด็นให้ชัดเจน คือ

- 1) บัณฑิตมีความรู้ หมายถึง มีความรู้ความสามารถ ทักษะทางปัญญา และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารตามคุณภาพบัณฑิตที่มหาวิทยาลัยกำหนด
- 2) บัณฑิตสู้งาน หมายถึง มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามข้อกำหนดด้านคุณธรรม จริยธรรมและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีความรับผิดชอบและจิตอาสา

ซึ่งผลการวิเคราะห์ ข้อมูลระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตปรากฏผลดังตารางที่ 4.8 ดังนี้

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และระดับความพึงพอใจของกรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษาต่อระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ “บัณฑิตมีความรู้ สู้งาน”

ประเด็นการประเมิน	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ	ระดับความพึงพอใจ
1) บัณฑิตมีความรู้ (มีความรู้ความสามารถ ทักษะทางปัญญา และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารตามคุณภาพบัณฑิตที่มหาวิทยาลัยกำหนด)	4.39	87.80	พึงพอใจมาก
2) บัณฑิตสู้งาน (มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามข้อกำหนดด้านคุณธรรม จริยธรรมและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีความรับผิดชอบและจิตอาสา)	4.41	88.20	พึงพอใจมาก
คะแนนเฉลี่ยรวมทั้งสิ้น	4.40	88.00	พอใจมาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างกรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษามีความพึงพอใจต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรีในระดับคะแนนเฉลี่ย 4.40 คิดเป็นร้อยละ 88.00 และประเด็นที่กรรมการบริหารหลักสูตรและ

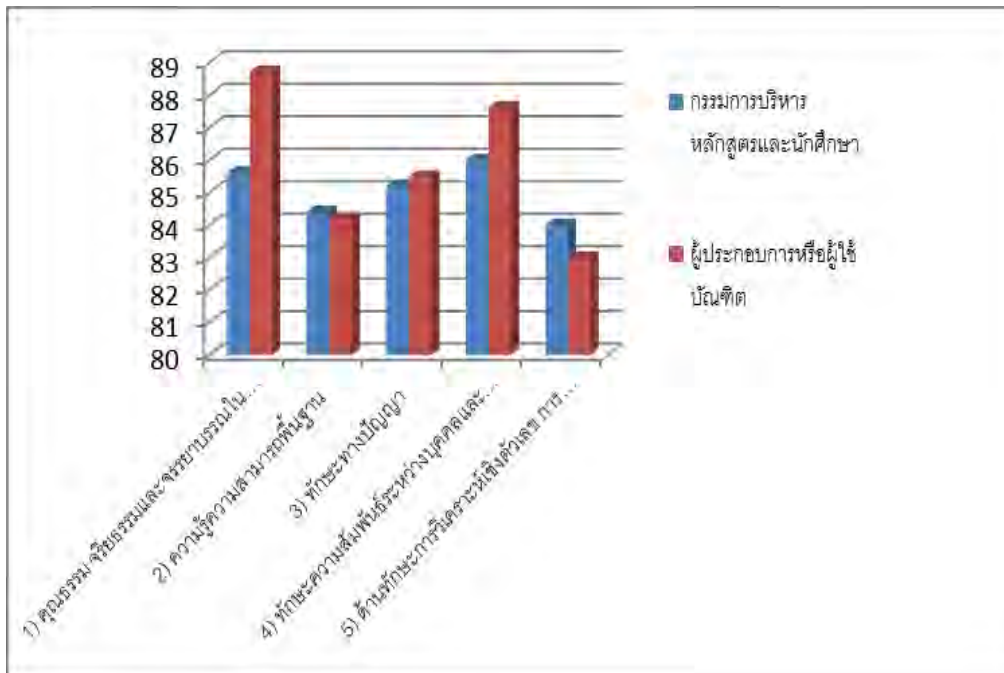
นักศึกษามีความพึงพอใจมากที่สุด คือ บัณฑิตผู้สำเร็จงาน คะแนนเฉลี่ย 4.41 คะแนน เป็นร้อยละ 88.20 รองลงมา คือ บัณฑิตที่มีความรู้ คะแนนเฉลี่ย 4.39 คะแนน เป็นร้อยละ 87.80

4.3 การเปรียบเทียบระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ในความคิดเห็นของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิตกับความคิดเห็นของกรรมการบริหารหลักสูตรสาขาวิชาที่ผลิตบัณฑิตและนักศึกษา

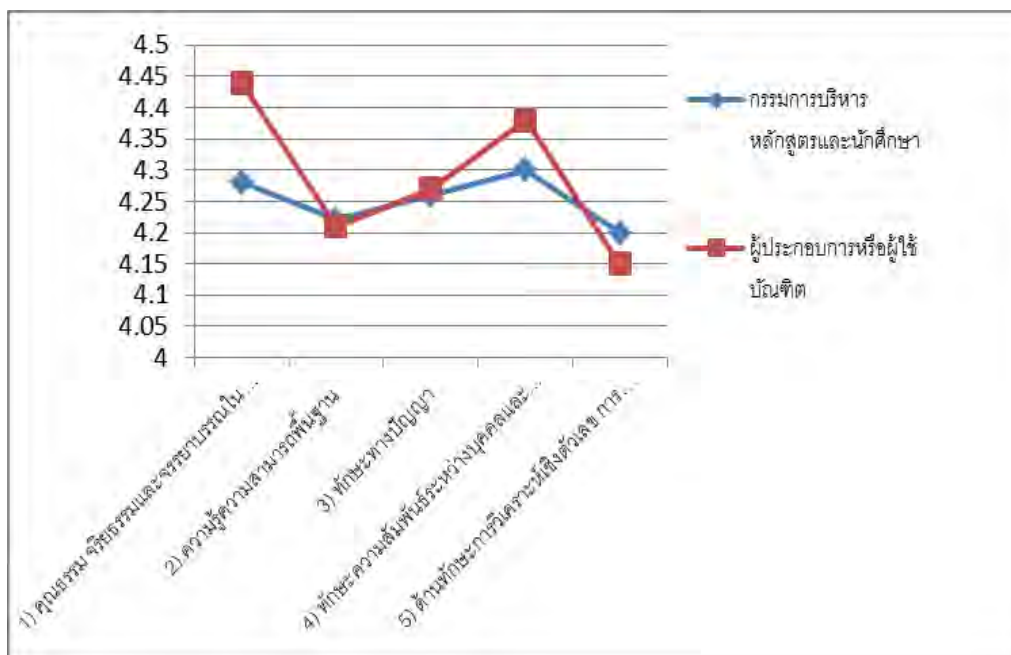
จากการสำรวจคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ คือ การจัดส่งแบบสำรวจให้แก่ผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิตปีการศึกษา 2555 กับกรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษาที่อยู่ในระบบการเปิดการเรียนการสอนปกติในปีการศึกษา 2556 ระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ ถึง เดือน มิถุนายน ซึ่งการจัดเก็บข้อมูลระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตสามารถแบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ 1) คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ 2) ความรู้ความสามารถพื้นฐาน 3) ทักษะทางปัญญา 4) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ และ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผลการสำรวจเป็นดังตารางที่ 4.9 ดังนี้

ตารางที่ 4.9 เปรียบเทียบระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ในความคิดเห็นของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิตปีการศึกษา 2555 กับ กรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษาที่อยู่ในระบบการเปิดการเรียนการสอนปกติระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ถึง เดือนมิถุนายน ในปีการศึกษา 2556

ประเด็นการประเมิน	ระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิต			
	กรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษา		ผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิต	
	ค่าเฉลี่ยของคะแนนประเมิน	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ยของคะแนนประเมิน	ร้อยละ
1) คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ	4.28	85.6	4.44	88.71
2) ความรู้ความสามารถพื้นฐาน	4.22	84.4	4.21	84.18
3) ทักษะทางปัญญา	4.26	85.2	4.27	85.48
4) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	4.30	86.0	4.38	87.62
5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.20	84.0	4.15	82.99
คะแนนเฉลี่ยรวมทั้งสิ้น	4.25	85.04	4.32	86.42

ภาพที่ 4.3 กราฟแท่ง แสดงการเปรียบเทียบระดับความสำเร็จจากคะแนนเต็ม 5 คะแนน ของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ในความคิดเห็นของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิตปีการศึกษา 2555 กับ กรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษา การศึกษา 2556

ภาพที่ 4.4 กราฟเส้น แสดงการเปรียบเทียบระดับความสำเร็จจากคำร้อยละการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ในความคิดเห็นของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิตปีการศึกษา 2555 กับ กรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษา การศึกษา 2556

รูปที่ 4.3 และรูปที่ 4.4 กราฟเส้นและกราฟแท่ง แสดงข้อมูลการเปรียบเทียบระดับความสำเร็จจากคะแนนเต็ม 5 คะแนน และร้อยละของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ในความคิดเห็นของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิตปีการศึกษา 2555 กับ กรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษา การศึกษา 2556 ผลปรากฏว่าความคิดเห็นของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิตปีการศึกษา 2555 มีความพึงพอใจมากต่อระดับการพัฒนาอัตลักษณ์บัณฑิตของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์โดยภาพรวมตัวเลขใกล้เคียงกันใน 2 ประเด็นอัตลักษณ์ ได้แก่ ความรู้ความสามารถพื้นฐาน และ ทักษะทางปัญญา แต่มีความแตกต่างกันค่อนข้างมากในประเด็น คุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ ซึ่งผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิตมีตัวเลขความพึงพอใจมากที่เป็นคำร้อยละที่สูงกว่ากรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษา

อย่างไรก็ตาม จากประเด็นการพัฒนาอัตลักษณ์ทั้ง 5 ด้านนั้นทั้งผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิตและ กรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษา มีความเห็นสอดคล้องไปในทางเดียวกันในระดับพึงพอใจมากทุกประเด็น แม้ว่าในประเด็นที่ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ กับประเด็นที่ 3) ด้านทักษะทางปัญญา และประเด็นที่ 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิตจะมีความคิดเห็นเป็นระดับความพึงพอใจมาก ของตัวเลขคะแนนหรือคำร้อยละที่สูงกว่ากรรมการบริหารหลักสูตรและ นักศึกษา ส่วนประเด็นที่ 2) ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน และส่วนประเด็นที่ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ นั้นกรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษามีความคิดเห็นเป็นระดับความพึงพอใจมากที่เป็นตัวเลขคะแนนหรือคำร้อยละที่สูงกว่าผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิตเล็กน้อย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การศึกษาระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ในความคิดเห็นของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิต ซึ่งเก็บข้อมูลเชิงสำรวจจากผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิตที่จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยในปีการศึกษา 2555 และกรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระบบการศึกษาปกติ ปีการศึกษา 2556 สามารถสรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล เป็นดังนี้

5.1 สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ในความคิดเห็นของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิต ซึ่งเก็บข้อมูลเชิงสำรวจจากผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิตที่จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยในปีการศึกษา 2555 และกรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระบบการศึกษาปกติ ปีการศึกษา 2556 วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย มุ่งตอบวัตถุประสงค์การวิจัย คือ 1) เพื่อสำรวจข้อมูลระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ในความคิดเห็นของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิต 2) เพื่อสำรวจข้อมูลระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ในความคิดเห็นของกรรมการบริหารหลักสูตรสาขาวิชาที่ผลิตบัณฑิตและนักศึกษา และ 3) เพื่อเปรียบเทียบระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ในความคิดเห็นของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิตกับความคิดเห็นของกรรมการบริหารหลักสูตรสาขาวิชาที่ผลิตบัณฑิตและนักศึกษา สามารถสรุปและอภิปรายผลเป็น ดังนี้

5.1.1 สรุปผลการสำรวจข้อมูลของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิต

ผลการสำรวจข้อมูลระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ในความคิดเห็นของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิตซึ่งสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ในปีการศึกษา 2555 จำนวนทั้งหมด 1,536 คน เมื่อคิดเป็นร้อยละแล้วจะพบว่า มีผู้สำเร็จการศึกษาเรียงตามลำดับร้อยละจากมากไปหาน้อยตามลำดับคณะ คือ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 34 คณะวิทยาการจัดการ คิดเป็นร้อยละ 28 คณะเทคโนโลยีการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 16 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คิดเป็นร้อยละ 14 และคณะครุศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 8 และมีผู้ส่งแบบสำรวจกลับมาเพียง 358 คน คิดเป็นร้อยละ 23.31 เมื่อพิจารณาจากข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสำรวจพบว่า เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง แต่มีสัดส่วนร้อยละใกล้เคียงกันระหว่างเพศชายต่อเพศหญิง เป็นร้อยละ 50.84 ต่อ ร้อยละ 49.16 และกลุ่มตัวอย่างของผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี จำนวน 266 คน คิดเป็นร้อยละ 74.30 และกลุ่มตัวอย่างของผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่ที่ส่งแบบสำรวจกลับมาเป็นประเภทหน่วยงานราชการมากที่สุด

คิดเป็นร้อยละ 37.15 และผู้ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่ มีอายุต่ำกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.43 มีตำแหน่งส่วนใหญ่เป็นหัวหน้างาน คิดเป็นร้อยละ 26.82 อย่างไรก็ตามเมื่อเทียบกับกลุ่มที่ระบุตำแหน่งอื่นๆ ที่ระบุไว้ในแบบสำรวจจะพบว่าผู้ตอบแบบสำรวจในกลุ่มนี้มีจำนวนสูงถึงร้อยละ 34.08

ผลการสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิตซึ่งสำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2555 ปรากฏว่าผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาอัตลักษณ์บัณฑิตของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์โดยภาพรวมได้เป็นร้อยละ 86.42 และประเด็นที่ผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิต มีความพึงพอใจมากที่สุด คือด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 88.71 รองลงมา คือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ คิดเป็นร้อยละ 87.62 ด้านทักษะทางปัญญา คิดเป็นร้อยละ 85.48 ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ 84.18 และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศคิดเป็นร้อยละ 82.99 ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากผลสรุปข้างต้นทำให้ได้ข้อมูลย้อนกลับในระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตตามความคิดของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิตของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ที่สำเร็จศึกษาปี 2555 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นข้อมูลที่ตอบกลับจากส่วนราชการ มากถึงร้อยละ 37.15 และผู้ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่ มีอายุต่ำกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.43 นั้นย่อมแปลว่า ผู้ที่ใช้บัณฑิตและบัณฑิตเป็นวัยทำงานที่มีอายุเป็นช่วงที่ไม่แตกต่างกันมากเกินไป ซึ่งผลจากการประเมินความคิดเห็นของอัตลักษณ์ของบัณฑิตทั้ง 5 ด้าน มีระดับความสำเร็จในการพัฒนาที่แปลความหมายจากค่าช่วงคะแนนจากคะแนนเต็ม 5 คะแนน ได้ในระดับที่พึงพอใจมาก โดยมีภาพรวมที่คิดเป็นร้อยละสูงถึงร้อยละ 86.42 และแต่ละประเด็นการประเมินด้าน 1) คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ 2) ความรู้ความสามารถพื้นฐาน 3) ทักษะทางปัญญา 4) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ และด้าน 5) ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ก็มีค่าร้อยละสูงกว่าร้อยละ 80.00 ทุกด้าน โดยเฉพาะในด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ ที่มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 88.71 ทำให้สามารถสะท้อนได้ว่าผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อระดับความสำเร็จการผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัย

5.1.2 สรุปผลการสำรวจข้อมูลของกรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษา

จากจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสำรวจการพัฒนาอัตลักษณ์ของกรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษาระดับปริญญาตรี จากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ประจำปีการศึกษา 2556 พบว่า มีตอบแบบสำรวจทั้งหมด จำนวน 1,736 คน เมื่อพิจารณาจากข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสำรวจพบว่า เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยมีสัดส่วนร้อยละระหว่างเพศชายต่อเพศหญิง เป็นร้อยละ 18.55 ต่อ ร้อยละ 81.45 และกลุ่มตัวอย่างของกรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษาที่ตอบแบบสำรวจมีอยู่ 2 อายุตามแบบสำรวจ คือ มีอายุระหว่าง 30-39 ปี คิดเป็นร้อยละ 81.45 และอายุต่ำกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 18.55 กลุ่มตัวอย่างกรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษาส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับ

ปริญญาตรี จำนวน 1,484 คน คิดเป็นร้อยละ 85.48 รองลงมามีการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 11.81 และกลุ่มตัวอย่างกรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษาส่วนใหญ่ที่ส่งแบบสำรวจกลับมาเป็นนักศึกษา จำนวน 1,484 คน คิดเป็นร้อยละ 85.48 รองลงมาเป็นกรรมการบริหารหลักสูตร จำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 11.81 อย่างไรก็ตามเมื่อเทียบกับสัดส่วนของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาอัตลักษณ์ของสาขาวิชาตามที่เราสำรวจแล้วพบว่า กลุ่มที่ตอบว่ามีส่วนร่วมบางครั้ง มีจำนวน 1,414 คิดเป็นร้อยละ 81.45 ที่เหลืออีก 322 คน ระบุว่าไม่มีส่วนร่วมในการพัฒนาอัตลักษณ์เลย คิดเป็นร้อยละ 18.55

ผลการสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษาที่อยู่ในระบบการเปิดการเรียนการสอนปกติระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ถึง เดือนมิถุนายน ในปีการศึกษา 2556 ผลปรากฏว่าผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อระดับการพัฒนาอัตลักษณ์บัณฑิตของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์โดยภาพรวมได้เป็นร้อยละ 85.04 และประเด็นที่กรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษามีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ คิดเป็นร้อยละ 86.0 รองลงมา คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 85.6 ทักษะทางปัญญา คิดเป็นร้อยละ 85.2 ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ 84.4 และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศคิดเป็นร้อยละ 84.0

อภิปรายผล

จากผลสรุปข้างต้นของกรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษานักศึกษาที่อยู่ในระบบการเปิดการเรียนการสอนปกติระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ถึง เดือนมิถุนายน ในปีการศึกษา 2556 ทำให้ได้ข้อมูลย้อนกลับในระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตตามความคิดของกรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษา ซึ่งเป็นผู้แบบตอบแบบสำรวจที่ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30-39 ปี คิดเป็นร้อยละ 81.45 และเป็นผู้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาอัตลักษณ์เป็นบางครั้งมากถึงร้อยละ 81.45 นั้นย่อมแปลว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตบัณฑิตหรือการพัฒนาอัตลักษณ์ของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ เป็นคนวัยทำงานที่มีอายุระหว่าง 30-39 ปี และเมื่อประเมินผลการสำรวจความคิดเห็นของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตทั้ง 5 ด้าน มีระดับความสำเร็จในการพัฒนาที่แปลความหมายจากค่าช่วงคะแนนจากคะแนนเต็ม 5 คะแนน ได้ ในระดับที่พึงพอใจมาก โดยมีภาพรวมที่คิดเป็นร้อยละสูงถึงร้อยละ 85.04 และแต่ละประเด็นการประเมินด้าน 1) คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ 2) ความรู้ความสามารถพื้นฐาน 3) ทักษะทางปัญญา 4) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ และด้าน 5) ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ก็มีค่าร้อยละสูงกว่าร้อยละ 80.00 ทุกด้านเช่นกัน แต่กรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษามีความคิดเห็นว่า ในด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ สามารถพัฒนาได้ในระดับพึงพอใจมาก คิดเป็นร้อยละ 86.0 ทำให้สามารถสะท้อนได้ว่ากรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษามีความพึงพอใจต่อระดับความสำเร็จการผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัยสอดคล้องกับผู้ใช้บัณฑิตนั่นเอง

5.2 ข้อเสนอแนะ

แม้ว่าการวิจัย เรื่อง การศึกษาระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ในความคิดเห็นของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิต ซึ่งเก็บข้อมูลเชิงสำรวจจากผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิตที่จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยในปีการศึกษา 2555 และกรรมการบริหารหลักสูตรและนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระบบการศึกษาปกติ ปีการศึกษา 2556 จะสามารถสรุปผลออกมาในระดับความพึงพอใจต่อการพัฒนาอัตลักษณ์ทั้ง 5 ด้าน ได้สอดคล้องกัน แต่ประเด็นในการศึกษาครั้งต่อไปที่ผู้วิจัยควรศึกษาให้ได้รายละเอียดในประเด็นต่าง ๆ ที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ควรดำเนินการ ดังนี้

1. สํารวจข้อมูลระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ในความคิดเห็นของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิตเปรียบเทียบระหว่างบัณฑิตสายสังคมศาสตร์และบัณฑิตสายวิทยาศาสตร์
2. สํารวจข้อมูลระดับความสำเร็จของการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ในความคิดเห็นของผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิตเปรียบเทียบระหว่างบัณฑิตสาขาวิชาต่าง ๆ ทั้งในคณะและนอกคณะ

บรรณานุกรม

- ฉลาดชาย รมิตานนท์. (2550). **อัตลักษณ์ วัฒนธรรม และการเปลี่ยนแปลง**. โครงการศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัย. ราชภัฏสวนดุสิต. : กรุงเทพมหานคร
- ชัยณรงค์ ชันผินิก และชูเกียรติ โพนแก้ว. (2552). **การหาอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ โดยการมีส่วนร่วม**. สถาบันวิจัยและพัฒนา : มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ .
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. (2545). **การสร้างธรรมาภิบาล (Good Governance) ในสังคมไทย 2542 สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลภาครัฐ**. สำนักงาน ก.พ. แนวทางการบริหารราชการยุคใหม่ของรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง หัวหน้ากลุ่มภารกิจและอธิบดี. พิสิษฐ์เซ็นเตอร์ : กรุงเทพมหานคร.
- สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน.(2545). **ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542**. สำนักงาน ก.พ. Good Governance กับการพัฒนาข้าราชการพลเรือน.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ.(2548). **360 องศา พัฒนาระบบราชการ**. สำนักงาน ก.พ.ร. กรุงเทพฯ.
- อภิญา เฟื่องฟูสกุล. (2543). **แนวความคิดหลักทางสังคมวิทยาเรื่องอัตลักษณ์**. กรุงเทพฯ : บพิธการพิมพ์.
- อภิญา เฟื่องฟูสกุล. (2546). **อัตลักษณ์ (Identity)การทบทวนทฤษฎี และกรอบแนวคิด**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
- David Harvey. (1995). **Globalization in Question**. Rethinking Marxism vol. 8 (4).
- Hall, Stuart. (1993). **“Diaspora and the Detours of Identity” Identity and Difference**. Ed. Kathryn. Woodward. London: 299-343.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก : แสดงรายละเอียดแต่ละด้านของการสำรวจอัตลักษณ์ จากผู้ประกอบการหรือผู้ใช้
บัณฑิต ที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2555

ประเด็นการประเมิน	ความถี่ระดับความพึงพอใจ					ค่าเฉลี่ยของ คะแนน ประเมิน
	5	4	3	2	1	
6.1 คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ						4.44
1) มีคุณธรรม จริยธรรม	180	184	8	1	0	4.46
2) ตระหนักในศิลปวัฒนธรรมของชาติ	139	222	12	0	0	4.34
3) มีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัยและเคารพกฎกติกาของสังคม	176	183	12	2	0	4.43
4) มีการบ่มเพาะประสบการณ์ในสาขาวิชาชีพที่ศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักสูตรกำหนด	115	236	20	1	1	4.24
5) ความซื่อสัตย์ สุจริต	216	150	7	0	0	4.56
6) การตรงต่อเวลา	176	175	20	2	0	4.41
7) ความขยันหมั่นเพียร	199	159	15	0	0	4.49
8) ความสุภาพ อ่อนน้อมถ่อมตน มีสัมมาคารวะ	211	151	10	1	0	4.53
9) การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ	176	186	10	1	0	4.44
10) ความอดทนในการปฏิบัติงาน	189	168	14	1	1	4.46
6.2 ความรู้ความสามารถพื้นฐาน						4.21
1) มีความสามารถในการแก้ปัญหาและข้อโต้แย้งในสถานการณ์อื่น ๆ และการแก้ปัญหาในการทำงานได้	113	223	35	2	0	4.20
2) ความมีปฏิภาณไหวพริบและการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์	131	214	27	1	0	4.27
3) ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	113	219	40	1	0	4.19
4) ความสามารถในการแสดงความคิดเห็นอย่างเหมาะสม	121	210	39	2	1	4.20
5) ความสามารถในการตัดสินใจ	111	222	37	3	0	4.18
6.3 ทักษะทางปัญญา						4.27
1) สามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีทักษะในการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล	112	234	25	2	0	4.22
2) สามารถพิจารณาแสวงหาและเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาทางวิชาการหรือวิชาชีพโดยยอมรับข้อจำกัดทางธรรมชาติของความรู้ในสาขาวิชาของตนเอง	105	233	34	1	0	4.18
3) ความรู้ความสามารถทางวิชาการตามสาขาที่เรียนมาหรือที่เกี่ยวข้อง	130	221	22	0	0	4.29
4) การนำความรู้มาปรับและประยุกต์ใช้ในการทำงาน	145	204	23	1	0	4.32
5) ความสามารถในการเฝ้าหาความรู้ใหม่ๆ เพื่อพัฒนางาน และพัฒนาตนเอง	138	208	26	1	0	4.29

ประเด็นการประเมิน	ความถี่ระดับความพึงพอใจ					ค่าเฉลี่ยของคะแนนประเมิน
	5	4	3	2	1	
6) สามารถแสดงคุณภาพของงานที่ได้รับมอบหมาย	150	197	25	1	0	4.33
6.4 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ						4.38
1) มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	201	163	9	0	0	4.51
2) มีภาวะผู้นำในการทำงานของกลุ่ม	129	199	41	4	0	4.21
3) มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการทำงานของกลุ่ม	134	209	27	3	0	4.27
4) มีความรับผิดชอบต่ออาชีพ	192	165	14	1	1	4.46
5) มีน้ำใจและเสียสละ พร้อมอุทิศตนในการทำงานเพื่อส่วนรวม	183	177	13	0	0	4.46
6) ได้รับความเชื่อถือและไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน	183	172	18	0	0	4.44
7) ได้รับความเชื่อถือและไว้วางใจจากเพื่อนร่วมงาน	176	178	19	0	0	4.42
8) มีส่วนร่วมในการเสนอแนวคิดใหม่ๆ	120	214	36	2	1	4.21
9) ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	181	176	15	1	0	4.44
6.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ						4.15
1) มีความสามารถในการวิเคราะห์ด้วยกระบวนการทางคณิตศาสตร์หรือวิทยาศาสตร์ อย่างมีวิจารณญาณเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ	92	251	28	2	0	4.16
2) มีความรู้ทางด้านทักษะภาษาไทย รวมทั้งสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ	116	235	20	2	0	4.25
3) มีความรู้ทางด้านทักษะภาษาต่างประเทศ รวมทั้งสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ	67	225	72	9	0	3.94
4) มีความรู้และทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการแสวงหาความรู้เพื่อนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	136	210	27	0	0	4.29
5) สามารถสรุปประเด็น หัวข้อการประชุม การสนทนาได้ถูกต้องชัดเจน	88	246	33	4	2	4.11
6.6 ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ (สำหรับบัณฑิตวิชาชีพครู)						4.18
1) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ที่มีรูปแบบหลากหลาย อย่างสร้างสรรค์	11	17	4	0	0	4.22
2) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่หลากหลาย ทั้งผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ ผู้เรียนที่มีความสามารถปานกลาง และผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างมีนวัตกรรม	9	18	5	0	0	4.13
3) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ในวิชาเอกที่จะสอนอย่างบูรณาการ	12	15	4	1	0	4.19
รวม						4.32

ภาคผนวก ข : แสดงรายละเอียดแต่ละด้านของการสำรวจอัตลักษณ์ จากกรรมการบริหารหลักสูตร
และนักศึกษา ปีการศึกษา 2556

ด้าน/ประเด็นอัตลักษณ์	N	x	SD	แปลความ
คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ		4.28	0.62	พอใจ
1) มีคุณธรรม จริยธรรม	1736	4.33	0.57	พอใจ
2) ตระหนักในศิลปวัฒนธรรมของชาติ	1736	4.23	0.57	พอใจ
3) มีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัยและเคารพกฎกติกาของสังคม	1736	4.26	0.62	พอใจ
4) มีการบ่มเพาะประสบการณ์ในสาขาวิชาชีพที่ศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักสูตรกำหนด	1736	4.26	0.63	พอใจ
5) ความซื่อสัตย์ สุจริต	1736	4.30	0.64	พอใจ
6) การตรงต่อเวลา	1736	4.21	0.67	พอใจ
7) ความขยันหมั่นเพียร	1736	4.27	0.62	พอใจ
8) ความสุภาพ อ่อนน้อมถ่อมตน มีสัมมาคารวะ	1736	4.31	0.63	พอใจ
9) การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ	1736	4.32	0.62	พอใจ
10) ความอดทนในการปฏิบัติงาน	1736	4.32	0.63	พอใจ
ความรู้ความสามารถพื้นฐาน		4.22	0.62	พอใจ
1) มีความสามารถในการแก้ปัญหาและข้อโต้แย้งในสถานการณ์อื่น ๆ และการแก้ปัญหาในการทำงานได้	1735	4.24	0.63	พอใจ
2) ความมีปฏิภาณไหวพริบและการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์	1736	4.20	0.61	พอใจ
3) ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	1736	4.20	0.62	พอใจ
4) ความสามารถในการแสดงความคิดเห็นอย่างเหมาะสม	1736	4.23	0.60	พอใจ
5) ความสามารถในการตัดสินใจ	1736	4.24	0.62	พอใจ
ทักษะทางปัญญา		4.26	0.61	พอใจ
1) สามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีทักษะในการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล	1736	4.27	0.61	พอใจ
2) สามารถพิจารณาแสวงหาและเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาทางวิชาการหรือวิชาชีพโดยยอมรับข้อจำกัดทางธรรมชาติของความรู้ในสาขาวิชาของตนเอง	1736	4.25	0.62	พอใจ
3) ความรู้ความสามารถทางวิชาการตามสาขาที่เรียนมาหรือที่เกี่ยวข้อง	1736	4.25	0.62	พอใจ
4) การนำความรู้มาปรับและประยุกต์ใช้ในการทำงาน	1736	4.26	0.60	พอใจ

ด้าน/ประเด็นอัตลักษณ์	N	x	SD	แปลความ
5) ความสามารถในการเฝ้าหาความรู้ใหม่ๆ เพื่อพัฒนางาน และพัฒนาตนเอง	1736	4.26	0.61	พอใจ
6) สามารถแสดงคุณภาพของงานที่ได้รับมอบหมาย	1736	4.25	0.61	พอใจ
ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ		4.30	0.61	พอใจ
1) มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	1736	4.38	0.60	พอใจ
2) มีภาวะผู้นำในการทำงานของกลุ่ม	1736	4.28	0.63	พอใจ
3) มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการทำงานของกลุ่ม	1736	4.28	0.62	พอใจ
4) มีความรับผิดชอบต่ออาชีพ	1736	4.33	0.61	พอใจ
5) มีน้ำใจและเสียสละ พร้อมอุทิศตนในการทำงานเพื่อส่วนรวม	1736	4.35	0.57	พอใจ
6) ได้รับความเชื่อถือและไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน	1736	4.28	0.58	พอใจ
7) ได้รับความเชื่อถือและไว้วางใจจากเพื่อนร่วมงาน	1736	4.27	0.60	พอใจ
8) มีส่วนร่วมในการเสนอแนวคิดใหม่ๆ	1736	4.25	0.62	พอใจ
9) ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	1736	4.31	0.62	พอใจ
ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		4.20	0.61	พอใจ
1) มีความสามารถในการวิเคราะห์ด้วยกระบวนการทางคณิตศาสตร์หรือวิทยาศาสตร์อย่างมีวิจารณญาณเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ	1736	4.22	0.61	พอใจ
2) มีความรู้ทางด้านทักษะภาษาไทย รวมทั้งสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1736	4.23	0.60	พอใจ
3) มีความรู้ทางด้านทักษะภาษาต่างประเทศ รวมทั้งสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1736	4.15	0.66	พอใจ
4) มีความรู้และทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการแสวงหาความรู้เพื่อนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1736	4.20	0.63	พอใจ
5) สามารถสรุปประเด็น หัวข้อการประชุม การสนทนาได้ถูกต้องชัดเจน	1736	4.18	0.63	พอใจ
รวมทั้งหมด		4.26	0.62	พอใจ

ด้าน/ประเด็นอัตลักษณ์	N	x	SD	แปลความ
คุณภาพบัณฑิตตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย		4.28	0.59	พอใจ
1) บัณฑิตมีความรู้	1736	4.28	0.58	พอใจ
2) บัณฑิตสู้งาน	1736	4.28	0.61	พอใจ